

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Pabaltija tarsi su bolševikais apie belaisvius

Tarsis ir Anglija

Kolčakas bėga Siberijoje

Bermondas pasidavęs vokiečių komandai

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

PABALTIJOS ŠALIŲ TARYBOS SU BOLŠEVIKAIŠ JAU PRASIDĖJO.

Svarstoma vien apie apsimainymą belaisviais ir užstovais.

DORPATAS, lapkr. 17. Litvinov, buvęs Rusijos ambasadorius Anglijoje ir galva bolševikų delegacijos pasitarimui su Pabaltijos šalimis, šandie po piet turėjo pradėti susirinkimą su kitais delegatais ir apsimainymą mandatais.

Nors dabar svarstymai eis vien apie apsimainymą belaisviais, bet jie skaitomi svarbiais, kadangi Litvinovo pozicija šiame klausime galbūt parodys galimą bolševikų poziciją mūsų paliaubos ir taikos klausimuose.

Bolševikų delegacija buvo atkirsta nuo visokių susisėsimų važiuojant čia traukiniu ir net Anglijos oficeriams neleista i-eiti į jos vagonus. Estonijos užrubežinių reikalų ministerio Piip privatinis sekretorius Tomingas buvo vienatiniu žmogum turėjusiu susisėsimus su bolševikais.

Moteris bolševikų delegacijos.

DORPATAS, lapkr. 16. — Bolševikų taikos delegacija, susidedanti iš dvejų vyrų ir dvejų moterų, švakar atvyko į Dorpatą. Konferencija tęsis galbūt dvi dieni, prasidedant ryto. Delegacija perėjo frontą Irborik šlyrį ir į specialiu traukiniu atvežta į Dorpatą.

Bolševikai turi daug kareivių prie Pabaltijos.

DORPATAS, lapkr. 16. — Karinė padėtis šiaurvakariname fronte yra labai rusti. Jei bolševikų spaudimas tęsis dar per kelias dienas, Judento spēkos galbūt bus įvartytos Estoniją ir nuginkluotos, kaip tą nutarė Estonijos valdžia. Judento kareiviai jau gabena savo sandėlius nuo dešiniojo Narvos upės kranto į Estoniją.

Ekspertai mano, kad šiaurvakarinė Rusijos armija nebėtin-ka tolimesniai kariavimui, bet nuginklavimo klausimas gali privesti prie politinių komplikacijų. Bolševikų spaudimas ant Judento spēkų arti Estonijos rubežiaus reiškia net daugiau negu sumušimą ir dizorganizavimą Judento armijos. Pirm Judentui pradedant savo visai nevykusį ofensivą, bolševikai turėjo gana silpnas spēkas šiaurvakariname fronte ir jiems besipriešinant gen. Denikinui, jie negalėjo atsigabenti naujų kareivių. Tačiau pastarąjį mėnesį, manoma, bolševikų armiją šiame fronte trigubai padidėjo ir dabar ta armija yra pavojum Pabaltijos šalims.

Tas faktas, kad Judentas tapo sumuštas ir kad bolševikai turi didesnę spēką, sustiprina jų poziciją mūsų paliaubos tarybose. Sprendžiamas, kad sovietų atstovai tikisi greitai įvykinti pa-

liaubą ir gali panaudoti savo didelę armiją Estonijos parubėžij, kad privertus tai padaryti. Pasak čia gautų žinių, sovietai padarė mūsų paliaubą su Orenburgo kazokais, leidami jiems išristi savo žemės klauima kaip jie patis nori, o ne kaip yra visoj Rusijoje.

Litvinov važiuos į Copenhagen.

DORPATAS, lapkr. 17. — Nors bolševikų pasiuntinis Litvinov turėjo savo pirmą konferenciją su Pabaltijos delegatais šandie po piet, nieko kito apart apsimainymo užstovais ir belaisviais "oficialiai" nebuvo svarstyta. Tarybos apie paliaubą gal neformaliai bus paliestos pirm negu jis už dienos ar poros dienų išvažiuos į Copenhageną, kad su Anglija apie apsimainymą belaisviais pasitarus, bet nieko tikro nebus nuveikta iki pasėkės konferencijos.

Pulk. Tallents, viršininkas Anglijos politinės misijos Pabaltijoje, kuris atvyko čia perėję na kti, pasakė, kad jis nežino apie talkininkų spaudimą kad nepreleis paliaubos tarybų ir išaiškino, kad jis atvyko vien norėdamas pasikalbėti su Pabaltijos atstovais, kada jie yra susirinkę viename mieste ir padaryti prirengimus Litvinovo keliuonį Copenhageną.

Bolševikų delegatai labai stropiai daboja. Dar niekam nebuvo leista kalbėtis su jais. Jie trumpame pasivaikščiojime šlyrty buvę lydimi Estonijos užrubežinių reikalų ministerio privatinio sekretoriaus. Kiekvienas duris name, kur jie būna, yra saugojamos, sargyba stovi prie namo ir sodene, o sargybos bute yra apie pora tuzinų kareivių su savo komanduotoju.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

KOLČAKO PASITRAUKIMAS YRA BĖGIMU

Bolševikai Omske suėmė 10 generolų ir 1,000 belaisvių.

LONDONAS, lapkr. 17. — Bolševikų paėmimas Omsko, vakar neoficialiai užgincytas Skandinavijoje, šandie yra išnaujo patvirtinamas gautų iš Maskvos bevielinių pranešimų. Užimant miestą buvo smarkus mušis gatvėse ir bolševikai paėmė daugiau kaip 1,000 belaisvių.

Pranešimas sako, kad Kalčakas pasitraukė į rytus betvarkė. Je. Bolševikai taipiau paėmė Janovskį.

Pabaltijos apygardoje bolševikai po paėmimui Jamburgo vejas gen. Judento kareivius.

Bolševikai 20 mylių už Omsko.

LONDONAS, lapkr. 18. — Sovietų valdžios Maskvoje išleistas oficialis pranešimas sako, kad bolševikai suėmė Omske 10 generolų ir daugiau kaip 100 kiti oficerių.

Kolčako armija yra vejamą rytų linkui. Pranešimas pridū-

ria:

"Mes užėmėm daug pozicijų mylių į rytus nuo Omsko ir paėmė daug sandėlių. Finlandijos ilankos apygardoje mes paėmėm Ostrov ir taipiau žemes. Latvijos žinių biuras gavo ži-

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

LATVIAI PRIEJO PRIE MINTAUJOS.

Bermondas pasidavė vokiečių komandai. Mintaujoj gaisrai ir eksplozijos.

COPENHAGEN, lapkr. 18. — Latvijos žinių buoras gavo žinią iš Rygos, kad Latvijos kareiviai vis dar besiveržia visu frontu į vakarus nuo Rygos prieš pulk. Avalov-Bermondto spēkas ir lapkričio 14 d. paėmė šlok, pasiekdami Lielupe (Aa) daugely vietų. Žinia sako, kad gaisrai ir eksplozijos patėmyta Mintaujoje.

Latviai apsupa Mintaują.

LONDONAS, lapkr. 18. — Žinia iš Rygos sako, kad latviai apsupa Mintaują kur yra vokiečių rusų komanduotojo Bermondto kvatiera.

Vokiečių atakos Liepojaus fronte tapo atmuštos.

Bermondas pasidavė Eberhardto komandai.

BERLINAS, lapkr. 17. — Deutsche Allgemeine Zeitung gavo patvirtinimą, kad pulk. Avalov-Bermondto pasidavė generolui von Eberhardt, kuris užėmė vietą gen. von der Goltz, kaip komanduotojo vokiečių kareivių Pabaltijos šalyse. Pulk. Avalov-Bermondto kareiviai yra pakrikę ir pamiše.

Rusijos žinių agentura praneša, kad Sergei Botkin, buvęs Rusijos ambasadorius Ryme ir galva ambasados čia 1903 m., greit atvyks į Berliną, kaip įgaliojtas admirolo Kolčako atstovas. Jį lydės du atašė.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

PABALTIJOS ŠLYS TVERIA APSIGYNIMO SĄJUNGA

LONDONAS, lapkr. 18. — Pasak čia gautų žinių, Estonijos, Latvijos, Lietuvos, Finlandijos, Lenkijos Ukrainos ir Baltgudijos atstovai išreiškė pritarimą sudarymui politinės ir karinės sąjungos apgynimui tų šalių nepriklausomybės.

Sakoma, kad Latvijos valdžia suauks konferenciją apsvartymui sudarymo krasos, telegrafo ir geležinkelio suvienijimo.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

GEN. DENIKINAS SUĖMĖ GEN. PETLUKOS ŠTABĄ.

LONDONAS, lapkr. 17. — Komanduotojas juodašimčių pietinė Rusijoje gen. Denikinas, pasak Maskvos bevielinės žinios, suėmė Ukrainos vadovo gen. Simon Petlura štabą. Gen Petlura prapuolė.

PRIEŠ ŽMONIŲ LAISVĖ.

WASHINGTON, lapkr. 18. — Jau ir taip kongresan yra įnešta daugybė įstatymų sumanymų kuolabusiai suvaržančių žmonių laisvę, bet ir tuo nepasigadinamą. Vakars senatorius Nelson įnešė bilių, skiriančių \$10,000 pabaudą ar 10 metų kalėjimą, ar abu, arba deportavimą, už kurstymą nuverstį valdžią, arba už koki kitą pasielgimą, kur galima būtų paskaityti maištu.

Rinkimai Francijoje.

PASEKMĖS RINKIMŲ FRANCIOJO.

PARYZIUS, lapkr. 18. — Pilnos pasekmės nedėlios rinkimų atstovų butą 586 distriktuose yra sekamos:

Kairieji respublikonai laimėjo 123 vietas, radikalai 57, radikalai socialistai 78, respublikonai socialistai 26, susivienijusieji socialistai 65, atskilusieji socialistai 6, progresistai 126, l'action liberalė grupė 73, konservatyvai 32.

Palyginus su buvusiu atstovų butu, kairieji respublikonai įgavo 36 vietas daugiau negu pirmą turėjo, radikalai pralaimėjo 7, radikalai socialistai neteko 85, respublikonai socialistai neteko 7 vietų, susivienijusieji socialistai neteko 37, atskilusieji socialistai laimėjo 6 progresistai laimėjo 76, l'action liberalė grupė laimėjo 42.

Rinkimai skaitomi laimėjimu Clemenceau. Bet socialistai, kad ir didelę mažumoj budami, ketina visais imanomais budais kovoti su valdžia ir jos paskelbtu veikimo plenu.

ITALIJOJE LAIMI KLERIKALAI IR SOCIALISTAI

RYMAS, lapkr. 18. — Nedėlio buvusių visuotinių rinkimų pasekmė dar nėra tikrai žinoma. Premieras Nitti ir jo sąrašas veik vienbalsiai parėjo jo distrikte. Tuli laikraščiai praneša, kad daugiausia atstovų pasisus socialistai ir klerikalai. Manoma, kad kiekviena tų partijų turės po 100 atstovų. Socialistai laimėjo Ryme, Turine, Milane, Florencijoje ir kituose didesniuose miestuose, bet kaimuose, ypač pietinėj Italijoje laimi klerikalai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

GAL KOMPROMISU RATIFIKUOS TAIKOS SUTARTĮ

Galutinas balsavimas apie taikos sutartį bus ryto.

WASHINGTON, lapkr. 18. — Kompromiso pasiūlymas, kad išgelbėjus taikos sutartį nuo didelio suvilkinimo šiandie padarė tokį progresą, kad jos draugai tvirtina, kad ji turi lygią progą praėjimui.

Ant kiek jis priėmė galutiną formą, sulig kompromiso programo, galutinas balsavimas bus ketverge ir išrodo, kad užrubežinių reikalų komiteto pastabos bus priimtos, nereikalaujant, kad jas primty ir kitos valstybės.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

PADEREWSKIO VALDŽIA SUMUSTA SEIME.

VARSAVA, lapkr. 17. — Premiero Paderewskio valdžia tapo sumušta susijungusių socialistų ir valstiečių partijų balsavime seime klausime panaikinti valdžios monopoliaus ant grūdų ir pakėitimo jos laisva pirklyba. Billius, sakoma, taikomas prieš valdžios politiką tapo priimtas. Priėmimas jo yra lygus išreiškimui nepasitikėjimo dabartine valdžia.

7 ŽMONES UZMUŠTI

BUFFALO, lapkr. 18. — Šešios slaugytojos ir vienos jų tėvas tapo užmušti traukiniu užgavus jų automobilį.

APKALTINO RUBSIUVIŲ UNIJOS VIRŠININKUS.

Bet pats prokuroras prisipažįsta, kad neturi prieš juos jokių prirodymų.

CHICAGO. — Vakars vakare prisaiķintieji teisėjai nutarė apkaltinti šešis Amalgamated Clothing Workers of America viršininkus. Teisme keturi rubų fabrikantai pasiskundė, kad jie turėjo užmokėti bausmės uniāj už peržengimą padaryto su uniāja kontraktu, valstijos prokuroro pagalbininkas Mitchels papasakojo keletą neva viršininkų nusidėjimų, kurios prirodyti, kaip jis pats prisipažino, negali, ir teisėjai tuo pasiremdami išnešė apkaltinimą.

Apkaltinimas dar nereiškia nuteisimā ir net nereiškia, kad abelnai bus teismas. Nėra nieko lengvesnio, kaip gauti apkaltinimą prieš darbininkus. Papasakojo prokuroras keletą prasiimanymų ir apkaltinimas yra, nes čia kaltinamosios pusės liudytojų ar pačių kaltinamųjų neklausinėjama, bet pasiganėdinama vien prokuroru ir, jei jų būna, pora jo liudytojų. Bet daugelis apkaltinimų taip ir lieka apkaltinimais delei stokos prirodymų ir niekad jie teisman nepatenka. Tas pats yra ir čia. Prirodymų jokių nėra. Apkaltinta, o gal pašauks ir į teismą, vien tik ištraukimui iš uniijos pinigų, nes kiekviena tokia byla nemazai kainuoja.

Kad jokių prirodymų nėra, tą viešai pripažino užvakars pats Michels. Jis pasakė, kad skelbiama kaip viską žinantį mergina Fay Rubin išlikusių nieko nežino, o vyriausias suokalbinkas Louis N. Mintz savo paikaais neva prirodymais, tik nesmagumu prokurorui pridarė. Pats prokuroras pripažino, kad Mintzo liudyjimas jam yra negeistinas. Kitų gi prirodymų nėra. Prokuroras negalėjo surasti nė mažiausio atsitikimo, kad uniijos viršininkai būtų priėmę kyšius, negi niekas taip jam neliudyjo (Reiškias, jis prisipažino, kad veik tris savaites melavo, skelbdamas, kad patis fabrikantai liudijo, jog davė kyšius viršininkams). Vienatiniu dalyku ką jis rado, tai, kad daug fabrikantų buvo uniijos nubausti už peržengimą kontraktu. Bet to niekas ir neginėja. Sukčius fabrikantus, kurie bandė laužyti kontraktą, ar kaip nors skriaudė darbininkus, uniāja smarkiai persekiojo ir niekurie tų fabrikantų turėjo užsimokėti uniāj pabaudas ir atlyginti skriaudas darbininkams. Tai viskas ką prokuroras galėjo rasti. Ir tuo remdamasis jis pareikalavo apkaltinimo, nes, girdi, baudimas yra pat traukimas pinigų iš fabrikantų. Bet jis tai dar turės prirodyti teisme, o to jis pats nesitiki.

Apkaltinimas, reiškia, išneštas, vien tik tam kad tą komediją neužsibaigtu taip sau be nieko ir kad parodžius, jog prokuroras "dirbo" ir kad jo darbas "nenuėgė" niekais. Tokia tik menka tragi-komedija užsibaigė kapitalistų ir jiems paklausaus prokuroro pasimojimas prieš uniāj.

4 ŽUVO GAISRE.

HOWELL, Mich., lapkr. 18. — Užsėdegus namui, Harry Dickerson, jo pati ir du vaikai žuvo liepsnose.

Išliejo alų upėn.

MINNEAPOLIS lapkr. 18. — Vietos bravaras nebetekęs vilties, kad prohibicija būtų panaikinta, išliejo į Mississippi upę 34,000 galonų tikro alaus.

REIKALAUJA SMARKESNIŲ ITATYMŲ PRIEŠ RADIKALUS.

Palmer turis surašą 60,000 radikalių, bet delei "švelnumo" įstatymų negalis jų areštuoti.

WASHINGTONAS, lapkr. 15. — Generalis prokuroras Palmer liudydamas senato komisijai, tvirtino, kad šalyje radikalizmas tik todėl plėtojasi, kad nėra ganėtinų įstatymų jo sustabdymui. Jis sakė, kad jo departamentas (justicijos) turi nužiu rėjęs radikalizme 60,000 žmonių, bet delei silpnumo dabartinių įstatymų nieko padaryti jiems negalys.

Jis todėl ragina, kad kongresas vieton dabartinių karo laiko špiūnažo įstatymų, išleistų naujus dar smarkesnius įstatymus, kurie sustabdytų visą pažangą veikimą ir judėjimą. Jis jau turis pagaminęs tų įstatymų projektą. Jis taipgi negalys suvaldyti 222 radikaliu svetimkalbiu laikraščių. Jų suvaldymui taip jau esą reikia naujų įstatymų. Anglų gi kalboj "anarchistinių" laikraščių esą 104, beto Suv. Valstijos platunami 144 radikaliniai kitose šalyse išleidžiami laikraščiai.

Kaip išrodo, Palmerio nuomone, kas nėra su valdžia ir ją nors retkarčiais kritikuoja, jau yra anarchistas, arba, mažiausia, radikalus.

Iš angliakasių streiko.

TIKROSIOS TARYGOS KASYKLŲ SAVININKŲ SU ANGLIAKASIAIS DAR NEPRASIDĖJO.

Savininkai nesusiaria apie pakėlimą algos darbininkams.

WASHINGTON, lapkr. 18. — Tikrosios tarybos tarp kasyklų savininkų ir angliakasių vis dar neprasideda. Savininkai gavę angliakasių reikalavimus pertraukė tarybas kad susitarus patiemis ką siulyti angliakasiams. Ir jau dvi dienas tarėsi ir vis dar nesusitaria. Vieni savininkai sutinka dalinai pakelti algas, kiti visai su tuo nesutinka. Beto savininkai svarsto iš kur surinkti pinigų pakėlimui algų, nes jie iš savo milžiniškų pelnų nėra palinkę padengti algų pakėlimą. Jie malonėtų kad kas kitas tai padarytų. O tas kas kitas — tai publika. Todėl jie nori pirmiau patirti kaip valdžia žiūrės į naują anglių kainos pakėlimą. Tuo gi tarpu su tarybomis vilkina ma ir jos nebus pradėtos dar per keletą dienų.

Angliakasiai gi negrįžta į darbą ir laukia tarybų pasekmių. Jei kur ir sugrįžo, tai vėl greitai metė darbą. Tuo gi tarpu vietomis jau pradeda jaustis stoka anglių ir uždedama įvairūs suvaržymai. Žmonės gi nerimauja ir dviejose valstijose net padaryta žingsnių paimti kasyklas valstijos kontrolėn.

Valdžia maišosi į tarybas

WASHINGTON, lapkr. 18. — Kuro administratorius Garfield šandie pasišaukė angliakasių algų komitetą ir centralinio anglių lauko savininkus, kad prisikubinus susitarimą tarp jų. Ką jis jiems pasakys dar nežinia, bet kabinetas jam davė plačius įgaliojimus veikti greičiausiam užbaigimui streiko. Anglių jau visur pradeda trukti ir net grasinama uždėti embargo ant geležinkelių, jei streikas toliau tęsis.

Skaitykite ir Platinkite NAUJIENAS

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Revoliucija Vladivostoke

WASHINGTON, lapkr. 18. — Valstybės departamentas šandie gavo žinią iš Siberijos, kad Vladivostoke prasidėjo revoliucija. Ikišiol joj dalyvauja tik rusai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

D'ANNUNZIO TURI 50,000 KAREIVIŲ.

FIUME, lapkr. 17. — Gabirele d'Annunzio užpuolimas ant Zara, Dalmatijoje, padidino jo jūrą ir sausumos spēkas ir dabar jis turis 50,000 kareivių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Bulgarija pasirašys taiką lapkr. 27 dieną.

PARYZIUS, lapkr. 18. — Vyriausioji taryba šandie nusprendė, kad Bulgarijos taikos sutartis bus pasirašyta lapkričio 27 d. Neully.

JUODASIMCIAI NELEIDO KALBETI.

Kalbėtoja imetė įvagoną ir uždarė.

PPLETON, Mich., lapkr. 17. — Šianakt iš vieno tavorinio vagono tapo išimtas veiks visai sušales E. Lundene, buvęs kongresmonas iš Minnesotos valst. Jis vakare Amerikiečių Klubu surengtose prakalbose Ortonville turėjo kalbėti prieš "Anglijos-Wilsono lygą" — tautų lygą. Bet vos tik pasirodė ant estrados, kai jį užpuolė bursų buvusių kareivių, American Legion narių. Šerifas jį tuoj areštavo ir visi nuvedė jį prie geležinkelio, išodino į vagoną ir vagoną užrakinę paleido važiuoti.

LOUISVILLE, Ky., lapkr. 18. — American Legion nariai neleido erngti koncertą, kuriame turėjo dalyvauti pagarsėjęs austras smuikininkas Fritz Kreisler. Koncertas neįvyko.

DAR DAUGIAU TRAUKINIŲ SULAIKYTA.

Žodžiais didysis angliakasių streikas tapo atšauktas, bet tikrenybėje jis dar tebesitėsio. Ir lydzio gurma visai šalies industrijai. Geležinkelių valdininkai jau atvirai prisipažįsta, kad padėtis esanti labai rusti. Geležinkelių veikimas vis labiau darosi apribotu. Užvakars ir vėl tapo sulaukta keti pasazerinai traukiniai. Neuzilgio, jei streikas umoi neužsibaigs, dar daugiau jų prisiels sulaukyti. Sakoma, kad viso geležinkeliai turį kuro anglių nedaugiau kaip dvidešimčiai dienų.

18 LAVONŲ IŠTRAUKTA IŠ EZERO.

MUNISING, Mich., lapkr. 18. — Čia šandie iš ežero ištraukta 18 lavonų, manoma, igulos pasėkudusio audroj Clevelando laivo John Owen.

Ryto ---

Keistuokis Paš. Kliubas renja svarbias prakalbas B. J. Vaužinskio svetainėj 3925 So. Kedzie Ave., Brighton Park. Kalbės Naujienų redaktorius d. P. Grigaitis. Pradžia 7:30 val. vakare.

Ar Gruodžio 17 dieną bus svieto pabaiga?

Del profesoriaus Albert F. Portos pranašavimų.

Gruodžio 17 dieną dangiškos planetos sudarys nepaprastą kombinaciją: jos susibėgs vienoj saulės pusėj maž-daug į tiesią liniją.

Ta planetų pradėtis turės didelės įtakos žemei. Kaip žinia, kiekvienas svarus daiktas turi ypatingą trauką, kurią saulės trauka traukia į save. Jūs tas daiktas.

Prakalbos

L. S. S. 81 kp. rengia prakalbas Liuosybės svėtainėje, 1822 Wabansja Ave. Ketverge, lapkričio 20 d. Kalbės D-ras Mentvidas. Pradžią bus 8 val. vakare. Inžanga dykai.

Vigis kviečia atsilankyti Komitetas.

tas didesnis, tuo jo traukimo jėga yra stipresnė. Kuomet planetos nėra susigrūpusios kruvon, o išsimečiusios erdvėj, tai jų traukimo jėga nedaro didelės įtakos žemei. Mat ta spēka nėra sukoncentruota ir veikia ant skirtingų saulės paviršiaus dalių. Bet kada planetos susigrūpuoja vienoj saulės pusėj ir jų traukimo jėga yra kreipinama į vieną ir tą patį saulės paviršiaus plotą, tai to traukimo rezultatas yra visai skirtingas.

Geresniam supratimui, imkime tokį pavyzdį. Keli vyrai nutaria traukti iš vietos akmenį. Bet jie veikia nesusitartinai: vienas traukia vienon pusėj, kitas — kiton. Rezultate akmuo nekrenta iš vietos. Galop, jie susitaria ir visi traukia vienos virvės ir tempia sutartinai. Tame atvejy jįms pasigėka pavilkti akmenį iš vietos.

Lyginai tokį pat veikmę turi planetos į saulę. Kuomet jos traukia, kaip tie vyrai, į skirtingas puses — jos nieko blogo negali padaryti saulei. Tačiau, kuomet planetų veiksmas yra sutartinas, kuomet jos traukia vienon pusėj, — tada... Bet apie tai jums papasakos profesorius Portas.

Dėka nepaprastam šešių didžiųjų planetų susigrūpavimui, gruodžio mėnesy Jungtinės Valstijos ištiks toks perversmas,

kokio dar niekuomet nebuvo žmonijos istorijoj.

Tas perversmas pareis nuo saulės.

Paprastomis akimis dar niekuomet nebuvo galima pastebėti saulės dėmių (sukietėjusių dalių). 1919 m.

Tečiaus, gruodžio 17 dieną, ant saulės bus galima matyti didelį juodą tašką.

Tai bus baisiausi eksplozija degančio gazo, kurio liepsnos bus išmestos tūkstančius mylių į erdvę. Krateris to saulės vulkano bus taip didelis, kad žemėje galės taip jau lengvai pasinerti kaip bolė Visuvius'o kraterij.

Ta saulės išsiveržusioji dalis turės pakankamai elektro-magnetinės jėgos, kad sukeltų mūsų planetos (žemės) atmosferoj neapsakomo gujudimo, kokio dar niekuomet nematė žmonės.

Siaus baisios audros, griaus pasibaisėtinai perkunas ir pils pasakiškai didelis lietus.

Ugniakaliai pradės veikti ir mes iš savo vidurių lavą: apsiurks žemės drebėjimas, tvanai ir neapsakomi šalčiai.

Praeis daug savaičių, kol žemė ateis į normalį stovį.

Aš skelbiu tą pranašavimą ne tuo tikslu, kad padarius sensaciją. Tai darau tik todėl, kad mano studijavimas dangiškų planetų privedė mane prie tokio

įsitikinimo.

Taip maž-daug kalba profesorius Albert F. Portas.

Pabaigoj savo pranašavimo profesorius sako: "Perspėjau išanksto. Nepaprastų dalykų atsitiks nuo gruodžio 17 d. ligi 20 dienai, 1919 m."

Ar yra pamato tikėti tam pranašavimui?

Sensacingas profesorius Portos pareiškimas sukėlė daug kalbų, o kai kuriems įvarė nemažai ir baimės. Tūkstančiai žmonių pradėjo kreiptis į mokslininkus, prašydami jų paaiškinimo. Jūs tolyn, tuo žmonės labiau ėmė nerimauti. Tokia dalykų padėtis priverė mokslininkus, astrologus, stverties studijavimo "svieto pabaigos" klausimo.

Kaip jau matėme, profesorius Portas pamatuoja gavo pranašavimą tuo, kad gruodžio 17 dieną šešios didžiosios planetos — Merkuris, Venus, Marsas, Jupiteris, Saturnas ir Neptunas — susigrūpuos vienoj saulės pusėj, kuomet septinta planeta, Uranus, rasis diametriškai priešingoj nuo kitų planetų kombinacijos pusėj.

Žemės padėjimas su kitomis planetomis bus, toks kad pravedus linijas į saulę sudarys tiesų kampą. Tokia padėtis duos elektromagnetinį įspėgą progos pasiekti ją ir sukelti didžiausių perversmų.

Pasak Portos, pakanka dviejų planetų, kad sukeltų mažą audrą; trys susijungusios planetos iššaukia didesnę audrą, o keturios — sukelia didžiausią uraganą.

Tiesa, planetos gruodžio mėnesy susigrūpuos taip kaip pranašauja prof. Portas. Kyla tik klausimas, ar planetų traukimo jėga bus pakankamai stipri, kad padarys didelės įtakos žemei? Portas sako, kad ta jėga busianti taip galinga, jog pagimdysianti saulės paviršiaus išsiveržimus. Gi išsiveržimai, iš savo pusės, pagimdysią elektromagnetinės spēkos, kuri pasieksianti žemę ir sumaišysianti viską su purvu.

Tečiaus astronomų tyrinėjimai parodė, kad toks tvirtinimas neturi mažiausio pamato. Šiais metais planetos jau porą kartų radosi maž-daug tokioj pat padėtyj, kokioj jos bus gruodžio 17 dieną. Gegužės mėnesio pabaigoj (apie 20 dieną) keturios planetos buvo subėgusios vienoj saulės pusėj maž-daug į tiesią liniją. Tos planetos buvo — Neptunas, Saturnas, Jupiteris ir Venus. Tuo pačiu metu Merkuris ir Uranus radosi diametriškai priešingoj pusėj. Žemė sadosi vienoj saulės pusėj, o Marsas — kitoj, sudarydami su planetų kombinacija tiesius kampus.

Rugpjūčio 1 dieną net šešios planetos radosi vienoj saulės pusėj ir sudarė beveik tiesią liniją.

Sulig prof. Portos teorija, toliau planetų kombinacija turėjo

Prakalbos

Mildos Name
3142 So. Halsted St.
Rengia L. D. L. D.
SEREDDOJ, LAPKR. 19 d.,
Svėtainė atsidarys 7:30 v. vakare.

Darbo žmonės! Kadangi viršminėta draugija turi savo tikslu šviesti darbininkus, tai šituo tikslu ji ir rengia šias prakalbas. Šiose prakalbose bus aiškinama ko visų pirma reikia darbo vergams; jiems reikia apšvietos taigi čia ir randasi apšvietos draugija kuri yra kiekvienam lengvai prieinama.

L. D. L. D. 19 kp. kviečia visus skaitlingai atsilankyti Rengėjai

TUOJ REIKIA SUKELTI LIETUVOS PASKOLĄ!

Lietuvos valdžia prašo Amerikos lietuvių kuogreičiausiai pasikolinti jai vieną milijoną dolerių ant dviejų metų ir dar prizada mokėti 5 ir pusę procento į metus.

Organizuokite Paskolos Platinimo KOMITETUS

Amerikos Lietuvių Taryba ir Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba priėmė skandingą rezoliuciją šiame reikale lapkričio 5 d., Pittsburghe.

"Amerikos Lietuvių Taryba pripažįsta ir apsiima remti sutartį tarp Lietuvos valdžios ir Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės sukelti \$1,000,000.00 paskolos dvejim metams ant 5½ nuos."

Ko Mums Dar Laukti Ilgiau? Pildykime Savo Priedermes. Pirkime Lietuvos Bonus!

Visus pinigus nereikia dabar inešti. Dabar perkant bonų

Už \$50.00 reikia inmokėti nemažiau	\$5.00
Už \$100.00 reikia inmokėti nemažiau	\$10.00
Už \$500.00 reikia inmokėti nemažiau	\$50.00
Už \$1000.00 reikia inmokėti nemažiau	\$100.00

Sėsk tuojau ir išpildys aplikaciją prisiųsk tuojau su reikalingu mokesčiu. Tada galėsi būti ramus žinodamas, kad savo priedermę išpildėi.

Lietuvos Bonų Iždas

120 Tremont St.,

Boston, Mass.

Šiuomi užsirašau Lietuvos Bonų už \$..... ir su šiuo laišku prisiunčiu pirmą mokesį \$.....

Lai gyvuoja Lietuva!

Mano vardas .....

Gatvė .....

Miestas .....

Naujienu Kalendorius 1920 metams

Paveikslas NAUJIENŲ KALENDORIUI 1920 METAMS jau tapo nupieštas. — Jo tvėrėja yra gabi Amerikietė artistė panelė Izabella Zionitė. — Juodu ir baltu ji gražiai atvaizdina tai, kas rodo nėra atvaizdinama, butent žinių-naujienu laukimą. Su Naujienomis atplaukia šviesa ir apšviečia belaukiančią jų žmogystę, nors aplink, šiaurės kalnų, dar tebėra tamsu. Paveikslas yra švelnus, ikvepiantis, nuraminantis. Malonu bus ir jį žiūrėti per ištisus metus kiekvienam, kurs tik įsigys NAUJIENŲ SIENINI KALENDORIŲ 1920 METAMS. Tai bus gal pats gražiausias sieninis kalendorius, kokį iki šiol kada-nors buvo išleidę lietuvių laikraščiai. — Kalendoriuje, žinoma, bus nurodytos visos svarbiausios darbininkiškos, tautiškos, katalikiškos ir amerikoniškos šventės.

Įsigijimui šito puikaus kalendoriaus reikia tik būti Naujienu skaitytoju. Kiekvienas Naujienu skaitytojas gaus jį dykai, kaip metinę dovaną.

KARDAS

Lietuvių Laisvamanių Federacijos Organas

Vienintelis Mokslo, Literatūros ir Kritikos žurnalas. Eina vieno kartą į mėnesį. Žurnalas papuoštas puikiais įvairiais paveikslais. Kas tik jį užsirašo, tas įsigija tokį aštrų ginklą, kur su jo pagalba gali stoti į kovą su kiekvienu išnaudotoju ir visados liks pergaletoju, nes kas tik vartoja tokį įrankį, tas lieka drąsiu, energingu ir sumaniu kovotoju. Taigi jeigu Tamista nori likti drąsiu kovotoju, tai užsirašyk "Kardą". Kaina tik 100 dolerių metams. Kas atsiųs 10 centų, tam atsiųsime numerį pažūrėjimui.

"KARDO" KNYGOS

Barbora Ubrika

arba klioistorius ir jezuitai.

Ar Tamista girdėjai apie Barbora Ubriką?

Ar girdėjai apie jos išbuvimą 21 metų urve?

Ar girdėjai kokį valgi jį tuo laiku gavo ir kokie drabužiai jos buvo?

Ar girdėjai, kas ją kankino?

Jei ne, o žingeidauji apie jos visą gyvenimą, tai įsigyk šią knygą, nes tokios puikios knygos iki šiam laikui nebuvo. Kaina tik 50 centų.

KUNIGU-MINYKU DARBAI FILIPINUOSE

Si knyga yra svarbi tuo, kad joje nupiešiama visos kunigelių gyvenimo slaptybės, viršminėtos salos. Kas joje yra parašyta, tai tikra tiesybė, nes visa medaga paimta iš raportu buvusio prezidento Tafto, kuris buvo pasiūstas ištirti minyų gyvenimą.

Pradėjus ją skaityti net šiuropuliai perėis per kuną, pamislinus, kad taip dar ne paprastai žmonės, bet mūsų kunigėliai. Kiekvienam vertėtų ją perskaityti, nes kiekvienas žmogus igaus daug supratimo kaip kunigėliai gyvena. Kaina tik 35c.

BIBLIJA arba šventas raštas seno ir naujo testamento. Kas nori ištirti tikėjimo slaptības, įsigyk ją. Kaina pagal papieros ir apdarų gerumą \$5, 4 ir 3.

Prie progos turu priminti, kad pas mus randasi daug knygų įvairiausio turinio; kas nori žinoti, kokias knygas galima gauti kreipkitės laišku, o mes atsiųsime Knygų Katalogą už dyką.

Su užsirašymu "Kardo" bei užsakymu knygas, adresuokit taip: KARDAS

1443 North Paulina Street,

Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS CASH

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parašyta ja verte, ir Laisvės Bondus pilna pinigine verte. Atneškite arba atsiųskite į Atdara kasdien nuo 9—6. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis 9—9.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvius akių Specialistas

Ar esi nervuotas, skauda galva, kreivos akis, trumparegystė, tolygystė arba sukasi galva važiuojant slytkariu, siuvant arba skaitant; arba kiti kėblumai vis paeina nuo slypni akių. Egzaminuok akis ir teisingai prirenku akinius. Ypatiną dėmą atkreipiame į vaikus einančius į mokyklą.

Valandos: nuo 12 iki 8 v. v. Nedėlioj nuo 10 iki 1 val.

Ofisas: 1553 West 47 St. kampas Ashland Ave. Tel. Drover 9660

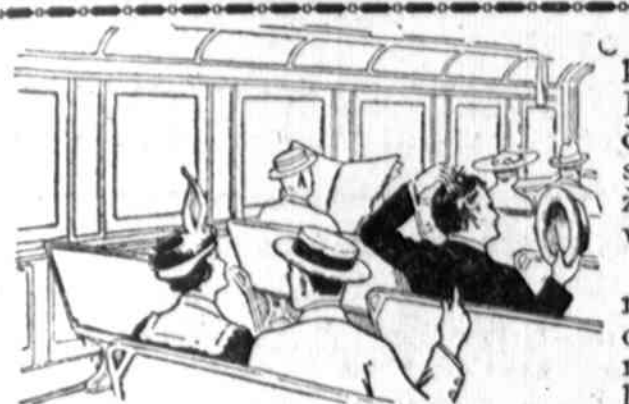
Pašaro Eikvojimo Sustabdymui

Vartok International Maltuvą Pašarui, kuris sumala kukuruzus su varpomis, smulkius grūdus, ar kukuruzus lukštuose iki kokio nori plomumo ir reikalauja tam mažos pajegos.

International pašarinių maltuvų yra trys rūšys, kiekviena rūšis kitokio dydžio patenkinimui visokių reikalavimų. B rūšis sumala kukuruzus su varpomis ir smulkius grūdus ir yra padirbtas su 6, 8 ir 10 colių lėkštėmis. C rūšis tik smulkiems grūdams malti, yra didelės spartos, greitai malantis maltuvas, su 6 ir 8 colių lėkštėmis. D rūšis, sunkus maltuvas yra padirbtas kukuruzams malti lukštuose. Jame yra spiralės kapoklis ir 8 ar 10 colių malamosios lėkštės.

Visi International maltuvai yra tvirtai padirbti iš plieno su visomis reikalingomis atramomis; aprūpinti visais reikalingais saugumo įtaisais, apsaugojimui nuo sužeidimo ir sulaužymo ir su visais reikalingais prietaisais. Jei pajega yra parupinama nuolat einančios, ekonomingos International Žibalinės Mašinos, tai jūs negalite turėti geresnio maltuvo, arba tokio, kuris padarytų darbą su mažiausiu lėšų. Reikalauk iš mūsų katalogų.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
CHICAGO OF AMERICA INC. USA

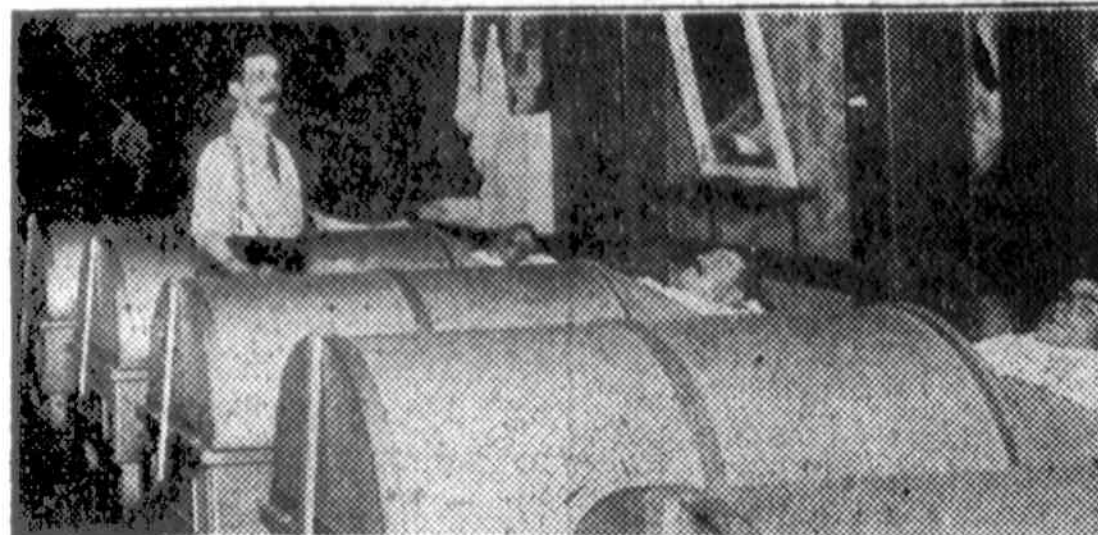

Žmogus kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejuokiam. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino. Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai pašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nuo pleiskanų.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odoi ir plaukams. Ji nesugadina nei jautriausios odos. Jūs negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskaną.

Jūs aptiekininkas parduos jums už 65c. bonketę. Mes taipgi galime atsiųsti jums tiesiog, jei gausime nuo jūsų 75 centus pašto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

VIENINTELĖ CHICAGOJE
A. F. GEHL CO. KARŠTO ORO ISTAIGA
ELEKTRINIS GYDYMAS IR MASAŽAS
Šviesinės ir sierinės maudynės
Geriausios koks tik yra žinomas gydymas Reumatizmo, Paralyžiaus, Nervuotumo, Pilvo, Kepenų ir Inkstų ligų, Hemoroidų.
Visokios odos ligos (šaušai) gydoma elektrinėmis vaistuosomis maudynėmis
VYRU SKYRIUS 1550 Clybourn Ave. Tel Lincoln 4424.
MOTERŲ SKYRIUS 1527 N. Halsted St.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902.
3514-16 W. 12th St.
Artij St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

VISKAM PABRANGUS.

Atydai krautuvninkų ir šiaip žmonių, kurie norite pirkti BICIU MEDAUS. Trumpu laiku pagarsėjusi Chicago daugybė MEDAUS nuo farmų ir atvykęs patys išvežiosiu kostumeriams (po kiek kas norės) į namus. Reikalaukite farmų Medaus, 5 svarų viedrukas \$1.80, didesnis orderis pigiau. Siųsdami orderius adresuokite:

W. STRYGAS, SPARTA, MICH.

Arba trumpu laiku:
W. STRYGAS, G. D. P. O. CHICAGO, ILL.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS

and Dury, Lentų, Rėmų ir Stogams Popierų.
CARR BROS. WRECKING CO.,
3003-3029 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

KORESPONDENCIJOS

E. ST. LOUIS, ILL.

Iš St. Louisiečių veikimo.

Šiame mieste gyvena pusė milijono lietuvių. Yra gerai pasitūrinę. Diduma lietuvių turi savo namus. Biznierių irgi netrūksta. Ir visi verčiasi neblogiausiais. Mat, šiame mieste randasi įvairiausių išdirbysčių, tai ir darbas nesunkus gauti. Nedirba tik tas, kas nenori.

Šiaip nors didelio veikimo ir nėra, tačiau nesnaudžiama. Bloga tik, kad visai nesirūpinama Lietuvos reikalais.

Turime lietuvių parapiją. Bet kunigui joki Lietuva ir jos reikalai neapina. Prie parapijos žinoma, gyvuoja silpna vyčių kuopelė. Bėda tik tame, kad vyčiai per daug palankūs.

Lapkričio 2 dieną socialistai sumanė statyti seecnoj "Kryžių." Tas veiklas sukėlė daug kalbų tarp žmonių. Visi įdomavo juo. Net vyčiai nutarė eiti vakaran. Bet tai sužinojo apie tai vyčių generolas ir paliepė tą pačią dieną surengti vakarą, kad tuo būdu pakišus koją socialistams.

Čia ir prasidėjo vyčių bėdos. Reikia spausdinti plakatus. Nesiranda žmogaus, kuris galėtų tą darbą atlikti. O vakaras jau čia pat. Prisiėjo kreipties net į svetimą valstiją, kad atliktų tas menkas darbelis.

Tokių generolo pasistatymas žinoma neišėjo, vyčiams ant gero. Viskas buvo daroma pagal komandą, neatsižvelgiant į didumos norą. Na, o prievartos darbas, aiškus dalykas, negali būti geras. — Senbernis.

KENOSHA, WIS.

Viešas susirinkimas.

Lapkričio 22 dieną čia buvo sušauktas viešas susirinkimas, kad pasitarus apie įsteigimą Tautiškos svetainės. Jame dalyvavo trijų draugių delegatai, būtent: SLA. 212 kp., Draugystės Lietuvos Balsas ir LSS. 58 kp. Jie paskyrė K. Brazevičių atidaryti susirinkimą. Atidarydamas susirinkimą K. B. trumpai paaiškino dėl ko jisai tapo sušauktas ir pakvietė susirinkikus išrinkti tvarkos vedėją. Išrinkta H. Labanauškas, sekretorium — Kaz. Brazevičius. Tuo pačiu kartu išrinkta komisija dienotvarkę pagaminti. Komisijai ruošiant dienotvarkę pirminkas leido susirinkusiems reikšti savo nuomonę kai dėl reikalingumo įsigyti nuosavą svetainę. Visi kaip vienas pasireiškė, kad tokia svetainė būtina reikalinga.

Sugrįžo ir komisija. Ji susirinkimui pasiūlė: steigti svetainę kooperatyviškais pamatais; namas turėtų būti dviejų pagyvenimų: pirmame augstė turėtų būti bižnio įstaigų, antrame — neskaitant svetainės — susirinkimams ir mokykloms kambariai; namo vertė turėtų būti apie trisdešimt tukstančių dolerių; vienas šėras — 10 dolerių; pavienis asmuo gali nusipirkti nedaugiau kaip šimtą šėrų arba viso už vieną tukstantį dolerių; svetainės reikalus tvarkytų direktorių taryba pačių šėrininkų išrinkta; svetainė turi būti nuomuojuama visoms draugijoms, kuopoms bei kluubams, prisidėjusiems prie įkūrimo svetainės. Komisijos pasiūlymas tapo kaip vienu balsu už girtas su ta pataisa, kad naujoji svetainė būtų pervardinta Lietuviška svetainė.

Po to išrinkta laikinoji valdyba ir specialė komisija draugijai istatus pagaminti.

Duota inėsimas parinkti aukų surengimo lėšoms padengti. Tai padaryta. Aukų surinkta \$18.68.

Taigi, darbas jau pradėtas. Išrinkome gerus ir veiklius vyčius ir tikėsimės, kad savo užduotį jie atliks kaip galima geriau.

Tik bukim prisirengę padėti tiems kurie pasižadėję aukoti — aukokite. Duotas žodis yra brangus ir jį reikia išlaikyti. Beto, kada visa bus kaip reikiant sutvarkyta, kiekvieno pareiga yra nusipirkti šėrų. Kada organizuojamasai darbas bus deramai sutvarkytas, tuoj sušauksime kitą susirinkimą, kur bus išrinkta pastovi valdyba. Todel — prie darbo!

Beje, tam pačiam tikslui yra rengiama koncertas. Koneshiečiai, renkite jį. Svetainė mums būtina reikalinga ir ją įsigijus mes turėsime teisės pasididžiuoti, kad atlikome didelį ir svarbų darbą.

— Kaz. Brazevičius.

RINGLE, WIS.

Iš ukininkų gyvenimo.

Šiais neramumo laikais, kada šalyje eina atkakli kova tarp darbo ir kapitalo, kada visur darbininkai meta darbą, idant iškovojus didesnių algų ir apsigynus nuo bado, yra dar vietelė, kur darbo žmogaus rytojūs užtikrintas. Streikais ir bedarbiais čia žmonės nesirūpina. Tai ukininkai.

Pracitą rudenį, kada visoje šalyje siautė epidemija ir miestuose žmonės šimtais mirė — Bingle apilinkėj višo buvo dvi miršys ir penki susirgimai. O čia gyvena keli tukstančiai žmonių.

Šiais metais pas mus javai už derėjo ytin gerai. Tik bulvių derlius buvo truputį prastesnis. Tai dėl dažnių liety. Bet užtai šieno turėjome įvalės. Ruduo iki šiol buvo puikus. Spalių mėnesio pabaigoj dar buvo lietus ir graustinio. Lapkričio trečią, beje, buvo pasirodęs sniegas, bet už poros dienų ir vėl sutirpo.

Šioje apilinkėje dar užtenkamai yra didelių neapgyventos žemės plotų, nors žemė čia ytin gėra. Bet čia dar palyginamai nauja kolonija: apie 25 metai atgal čia pirmieji pradėjo apsigyventi vokiečiai. Juos pasekė anglai ir lenkai. Lietuvių iki šiol čia kaip ir nebuvo. Tik 1917 metų pabaigoj vienas lietuvis J. S. čia nusipirko ukį, bet už metų laiko pardavė jį kitam — irgi lietuviui. Šį rudenį tečiaus čia nusipirko ukį dar trys lietuviai — chigagiečiai: J. Pukes, T. Šimkus ir J. Akavickas. Lietuvių ukiai nuosavi prie gražios Ocleo upės, kurios vanduo visuomet tyras tarytum kristolas. Beto, čia galima pasigauti ytin daug žuvų. Reikia tikėtis, kad neužilgo čia apsigyvens daugiau lietuvių ukininkų. Ir būtų gerai. Apilinkė čia gera transportacija-kelias tapjau geri. Klimatas gi veik tolg pat kaip ir Lietuvoje, gal truputį šiltesnis. Javai auga visoki ir žieminiai kviečiai, rugiai etc. — J. G.

IS KENTUCKY PADANGES.

Perspėjimas.

Naujienu pamedelio numeryj, lapkričio 3 d., pastebėjau telegramose žinutę, kad buk Kentucky's maineriai einą dirbti. Tai visai neteisinga telegramų agentūros žinia. Kentucky's maineriai tvirtai laikosi, dirbti neina nei nemano eiti. Kasyklų bosai ir superintendentai eina dieną ir naktį per streikininkų namus ir prašo, kad jie eity dirbti. Bet mes atsakome trumpai: "Nothin' doin', boss!"

Kitur gyvenantiems lietuviams patariame visai nevažiuoti į Kentucky kasyklas darbu jįskoti; perspėjame taipjau neklausyti įvairių kasyklų ponų siuntinėjimų visur agentų, medžiojančių sreiklaui, nors, suprantamas dalktas, jie niekados nesako kad jiems reikia darbininkų į streikierių

Colorado Consolidated Mines & Power Co.

(Po priežiūra dviejų valstijų: Colorado ir Arizona)

Kapitalas \$1,000,000.00

Panedėlyj užtikome labai svarbų straipsnį didžiausiame ir įtekmingiausiame Colorados laikraštyje "The Denver Post", Nov. 16, 1919. Straipsnis rašytas žinomo kasyklų autoriteto P. W. C. Blair.

P. S. Blair rašo, kad COLORADO CONSOLIDATED MINES & POWER KOMPANIJA sparčiai varo priekyn išlaukinius darbus Sherman'e ir kad daugelis darbininkų dirba prie įvairiausių įrengimų darbu. Rašo, kad išlaukiniai darbai bus greitai laiku užbaigti ir kompanija galės dirbti žiemą. Taipgi rašo, kad COL. SONS, M. & P. CO. įsigijusi didelį "Tobacco" fabriką, kuri nugarauja ir iš jo parduoda įvairias mašinas, tramvajų ir tt. Prie damo-muro gabenama rąstai ir damas baigiamas muryti.

Straipsnyje patėmija, kad COLORADO CONS. M. & P. CO'S rudies fabrikas esąs vienu iš puikiausių visoje Coloradoje ir kad įrengiamas naujausiomis ir geriausiomis mašinomis. Viskas įrengiama taip, kad perdirbimas rudies atsieity kuopigiau.

Apie kasyklas rašo, kad garsiausi Suvienuj Valstijų geologai ir mineralogai kaip prof. Hayden ir kiti, pripažino, jog šios kompanijos kasyklų yra didžiausiomis visoje pietvakarinėje Coloradoje. Sako, kad kasyklose matosi suvirš 3,000,000 tonų rudies, kurią tik reikia laukti ir perdirbti.

Kompanijai, sako, labai palengvina darbą du dideli automobiliai (trokai), kurie atvažiuoja iš Chicago. Patėmija, kad COLO. CONS. M. & P. CO. už viską moka "Cash". Ant galo primena, kad šita kompanija, turėdama tokią puikią vietą, toki dideli ir moderniausias įrengtas rudies fabriką, naujausią vandens-elektrų fabriką ir labai dideles ir turtingas kasyklas, greitai laiku liks viena iš didžiausių ir turtingiausių kasyklų kompanijų prie-vakarinėje Coloradoje.

Taip rašo apie COLORADO CONSOLIDATED MINES & POWER CO. vienas iš geriausių Colorados kasyklų žinovų. Panašią opinią turi visi tie, kurie atliko šios kompanijos properties Sherman'e ir, kurie savo akimis pamato visus įtaisymus, fabrikus ir neapsakomai dideles ir turtingas aukso ir sidabro kasyklas.

Dabar baigiami įrengimo darbai. Greitu laiku kompanija pradės siųsti į valdžios bankas išdirbtą aukso ir sidabro, o savo šėrininkams didelių dividendus. Todel neseniai prezidentas savame laiške minėjo, kad šėrai greitai laiku pakils nuo 100% iki 200% ir daugiau.

Dabar parduoda paskutinę dalis šėrų. Pinigai renkami paskutiniams įrengimams. Greitai visi šėrai išsiparduos ir vėliau niekas nebegalės šėrų pirkti. Dabar paskutinė proga prisidėti prie šios kompanijos. Todel, broliau, pasinaudok bar paskutinę proga prisidėti prie šios kompanijos. UZSIRAŠYK TUOJA. Nusipirk kuodaugiausiai šėrų. NELAUK NEI DIENOS. Dabar gausi du šėrus (Preferred ir Common kartu) už \$15.00, o nuo Gruodžio-Dec. 1-mos jau šėrų kaina bus \$20.00 už abu, arba po \$10.00 kiekvienas.

Siųskite orderius Express Money Orderiu arba banko šėrų.

PEOPLES INVESTMENT CO.,

Harrison 2024, 220 So. State St. Room 1423 Chicago.

AŠ ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelsnų spėkų nustoymas viso kūno, ir buvau nustojes vilties, kad begyvensiu. Visur įieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbt, Kraujas išsivalė, Nervai ėmė stipriai dirbt. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko diegliai nebedarė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveikslas pamačiau toki skirtumą ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylištų geradėjis ir linkiu visiems savo draugams ir pažistamiems su tokiomis atsitikimais patariu nuosirdžiai kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

Jei nori pagelbėti nelaimingiem draugam ir giminėm.

Mes siunčiame rublius ir vokiškas markes

Latvijā, Lietuvā ir Estonijā

Vidutinės Kainos

Klausk informacijos pas

SOUTHWEST TRUST and SAVINGS BANK

Lietuvių Valstijinis Bankas

35-ta, Archer ir Hoyne Ave.

Chicago.

DR. A. MONTVID

CHICAGO
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruims 1827
Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
2121 North Western Ave.
Valandos: 6 iki 8 vakare.
X-Spinduliuoti. Phone Armitage 2010
Rezidencijos telefonas West 6126

Dr. Charles Segal

Persikėlė į savo naują ofisą
pn. 4729 So. Asland Ave. Jis
gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki
12 rytmetų, nuo 2 iki 5 vakare.
Tel. Drexel 2880.

Lietuviai Fotografas

Naujausios mados darome visokių paveikslus slunimui ir Lietuva, darome paveikslus paspartams iš senų pardirbame naujus, imame bilingus, šapose mašinerijas svetainėse draugijas, vestuves, pagrabus ir tt. Visoki darba aliekame geras ir garantuojame. Ateikite ir įsitikinkite

STUDIO
L. YAKUBOWSKI,
614 West 18th St., Chicago, Ill.

vieta. Mes ir visi kiti varginai gyvename, bet mes misliame, kad mes streiką laimėsime. — Mainerys.

SPRINGFIELD, ILL.

Svarbus pranešimas Springfieldo ir aplinkinių miestelių lietuviams. Seniausia, tvirčiausia ir didžiausia pašelpinė draugystė Lietuvos Sunų.

Atpiginio išsirašymą naujais nariams, ateinančiam susirinkime, kursai įvyks nedėlio, lapkričio 23, 1919, 2 val. po pietų.

Salėje Painter Hall, South 6-th St.

Lietuvos Sunų draugystė susirgusiems nariams pašelpos moka už savaitę — \$6, \$12 ir \$18.

Draugystė turi įsteigusi pašelpos 3 skyrius.

Galima prisirašyti į bile kurį skyrių.

NUO 1-MOS RUGSĖJO

"Aušros"

Mokykloj

Prasidės žieminis sezonas, bus šie skyriai:

- 1) Anglų kalbos.
- 2) Lietuvių kalbos.
- 3) Geografijos, Istorijos.
- 4) Aritmetikos.
- 5) Algebros, Geometrijos ir kitų matematikų.
- 6) Braižymo (plianų pažinimo).

Mokytojai: Anglų kalbos — P. G. Luomons; Lietuvių kalbos — Konst. Augustinavičius; Matematikos — V. Miškaitis.

Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jos tikslas suteikti neapibūtinai reikalingą mokslą, kad su jo pagalba galima būtų pagerinti gyvenimą.

Dėlei didesnės naudos sau ir parankumo mokyklai pradėkite tuoj neatidėliodami visi sykiu.

3001 South Halsted Street

Phone Yards 723
P. L. E. G. MAKAR
PIANO MOKYTOJA
4515 S. WOOD ST., CHICAGO
Duoda lektijas skambinimo pianu pagal sutartį.
Baigusių muzikos mokslus Chicago's Musical College.

Vyriškų Drapanų Bargonai

Telsingas apsiėjimas. Garantuotas Telsingas apsiėjimas. Garantuotas užganėdinimas. Vyrų ir vaikų neatsiūkai, padaryti ant užsakymo siutai ir overkotai vėliausios stailės ir konservatyvi modeliai, \$20.00 iki \$45.00.

Vyrų ir vaikų gatavai padaryti siutai ir overkautai \$1.00 iki \$28.00 Vyrų kelnės \$3.00 ir augščiau.

Vaikų siutai \$5.00 ir aukščiau. Pirkite sau overkautus dabar pakol prieš ateinančią žiemą nepakol kainos.

Mes užlaikome taipgi pilną sandėlį neįymiai vartoty siutų ir overkautų \$8.50 ir augščiau.

Full dress, tuxedo, frock siutai, ir tt. \$10.00 ir aukščiau.

Atdara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Sukatomi visą dieną iki 10 val. vak.

S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago.
Isteigta 1907

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienos eina kasdien, išskyrant nedėlidienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsakomoji Kaina:

Chicagoje — pačiu:	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Vienam mėnesiui	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje — per nešiojant:	
Viena kopija	.02
Savaitė	.12
Mėnesius	.50

Savienijos Valstijose, ne Chicagoje, pačiu:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.65

Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pilnasis reikia siųsti Pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Daiktų siuntimas į Lietuvą.

Šiame dienraščiui puslapyje skaitytojai ras perspausdintą iš kauniskio "Darbo" straipsnį "Dar del užsienių prekybos." Patariame kiekvienam atidžiai perskaityti jį.

Pirmas svarbus dalykas, kurį patiriame iš jo, yra tas, kad Lietuvon visai nereikia siųsti kaikurių dalykų, kuriuos pagal patarimą įvairių bizniškų organizacijų amerikiečiai siūnia savo giminiams į Lietuvą. Kaip pavyzdį "Darbas" nurodo tam tikrus maisto produktus; bet veikiausia galima būtų pasakyti, kad maisto produktų Lietuvon apskritai nėra reikalo siųsti, kadangi žmonės gali jų įsigyti tenai. Vargiai verta siųsti ir rubų arba kitokių vartojamų daiktų, nes Lietuva yra uki šalis ir nors labai suvargusi dabar, ty daiktų tur-but dar vis turi arba gali gauti nuo kaimynų.

Dar svarbesnis tečiaus dalykas, kurį paaikšina "Darbas", yra tas, kad perkant daiktus Amerikoje tenka mokėti už juos tiek pat, o kartais net daug brangiau, negu Lietuvoje. Jisai sakė, kad siuntimui sudarytoji daiktų kombinacija už \$200 Amerikoje Lietuvos pinigais turėtų apie 4000—4200 markių vertės; tuo tarpu pati "kombinacija" Lietuvoje galėtų but nupirktą už 1700 markių arba daugiau, sia už 2000—2500 markių. Amerikiečiai reiskia, užmoka dvigubai — trigubai už tuos pačius daiktus, negu Lietuvos žmonės. Pusėtinų rubų eilė Amerikoje šiandien kaštuoja 40—45 dolerių; paskaičius tai Lietuvos pinigais, išeina apie 700—900 markių. Bet Lietuvoje už tiek pinigų, girdi, galima ne blogiau apsirengti.

Siūnciant daiktus į Lietuvą, be to, reikia mokėti už siuntimą ir už apdraudą, kas padaro juos dar brangesniais.

Taigi iš visa ko matyt, kad siųsti daiktus į Lietuvą visai neapsimoka. Norėdami sušelpiti savo gimines, tėvynėje, amerikiečiai padarys daug praktiškiaus, siųsdami jiems pinigų. Pinigai, kiek žinome, jau eina į Lietuvą.

Prakalbu ardymas.

Reakcija vis labiau siaučia. Kasdien laikraščiai praneša po keletą atsitikimų apie "raudonųjų" areštus ir apie užpuolimus ant viešų prakalbų, kurias rengia "aidoblistai" arba komunistai. Paskutiniu laiku buvo ištisa eilė užpuolimų ir ant lietuvių komunistų prakalbų, ypač rytinėse valstijose.

Nėra kalbos apie tai, kad prieš šitokius reakcijos žygius reikia kovoti. Susirinkimų ir žodžio laisvė yra pamatinės piliečių teisės ir jos neprivalo buti mindžiojamos po kojomis. Jeigu tos teisės bus atimtos iš komunistų, tai neužilgo susilauksime to, kad jos bus atimtos ir iš kitų žmonių.

Bet tai yra tikrai viena klausimo pusė. Jeigu norima, kad piliečių teisės nebūtų naikinamos, tai reikia ne tik stengties atremt policijos pasikėsimus ant jų, o ir patiems piliečiams gerbti jas. To, deja, pas lietuvius dažnai truksta.

Klerikalai jau senai yra pasižymėję savo palinkimu trukdyti viešus pažangiosios visuomenės susirinkimus. Melagingas skundas policijai ir net užpuolimas ant kalbėtojų yra tinkami įrankiai, bi tik nedavus "be dieviam" atlaikyt prakalbas. Klerikalų pavyzdžiu kaurer paseka ir kiti atžageivai. Spaudoje buvo matyt komunistų nusiskundimų iš kaikurių miestų, kad atžageivai tautininkai su policijos pagalba sustabde komunistų prakalbas arba atėję ir išardė jas.

Vienok ir patis komunistai, kurie skundžiasi. delei to, dažnai pasielgia negeriaus. Chicagoje jau yra priprastas dalykas, kad socialistų prakalbose komunistai kelia triukšmą. Pirmiaus, kada komunistų galybė čionai buvo didesnė, tai jie nepraleisdavo beveik nė vieno viešo socialistų susirinkimo, kad neišpludus kalbėtojo (tas pas juos vadinosi "diskusijomis") arba nepadarus kokio-kito nepadorumo. O dabar, kuomet komunistų įtekmė nsmuko ir jie jau nebeturi drąsos smarkauti prieš publiką, tai jie stengiasi pakenkti socialistų prakalboms, buriais sustodami prie svetainės durų ir atkalbinėdami žmones.

Bet tuose miestuose, kur komunistai dar jaučiasi stiprus, jie da ir šiandien nesidrovi triukšmą kovoti prieš socialistus; ir jie tuo viešai giriasi. "Laisvėje", pavyzdžiui, aprašyta socialistų prakalbos Kenoshoje, Wis., įvykusios lapkričio 9 d. Kalbėtojas buvo Kl. Jurgelionis. Pasak "L." korespondento, svetainėje "atsirado" komunistų agitatorius Andriulis, iš Chicago, ir kada kalbėtojas pabaigė savo kalbą, tai "publika pareikalavo", kad tam Andriuliui "butų suteikta proga pakalbėti". Kokia buvo ta reikalavusi Andriulio "publika", ir kaip jisai "atsirado" tenai socialistų prakalbose, su prasti nesunku. Kenoshos komunistai išanksto parsikvietė tą barškala iš Chicago, idant "užkariavus" socialistų suaukta susirinkimą ir pastačius jį tenai "krikituot" kalbėtoją.

Šitokiais pasikėsimais ant kitų organizacijų prakalbų komunistai rengia dir-

vą susirinkimų ir žodžio laisvės naikinimui. Kada jie negerbia kitų piliečių teisių, tai ar jie gali norėti, kad žmonės užtartų juos nuo persekiojimų? O kada to užtarimo nebus, tai įsiyvers tie elementai, kurie nepripažįsta teisių ir laisvės niekam; ir nuo to nukentės visi.

Taigi tegul tie komunistiškai karštakošiai apsisvarsto. Savo fanatiškais žygiais prieš socialistus jie tar nauja reakcijai.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Nov. 19, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Soc.-Dem. Konvencija Latvijoje. Rugsėjo 22 dieną įvyko Latvijos S.-D. P. Rygos konferencija. Konferencijoje dalyvavo 25 atstovai iš 34 jos narių.

Konferencija išsklaidiusi pranešimų apie s.-d. francijos darbus Rygos miesto savivaldyboje po ilgų ginčų nutarė, kad s.-d. frakcija gyvai dalyvaus miesto ukyje ginant darbininkų reikalus ir rupintis greičiau pravesiti miesto Tarybos rinkimus. Partijos spauda turi nušviesti opiausias savivaldybų klausimus. Frakcijos nariai turi aktyviai dalyvausiti frakcijos darbuose, gaminant įvairius sumanymus ir įteikiant juos valdybai, taip gi frakcija turi ankštais ryšiais susijungti su profesinių Sąjungų biuru, daryti pranešimus žodžiu ir spaudoje apie savo darbus.

Einamojo momento klausimu po gvyv ginčų, konferencija priima Baltijos S.-D. Partijų konferencijos rezoliuciją su pastaba, kad klausimą reikia debatuoti plačiose masėse, kas pavedama įvykinti Centro Komitetui.

Klausimu profesinio darbininkų judėjimo nutarta, kad kiekvienas darbininkas privalo buti savo profesinės sąjungos nariu.

Išklaustas C. K. Pranešimas. Visoje Latvijoje veikia 12 organizacijų ir grupių. Narių skaičius dar neišaiškintas.

Seka Rygos Komiteto pranešimas. R. K. pradėjo savo darbą 22-VII. 4 rugpiučio pradėjo savo darbą rajonai.

Propagandos kolegija veikė silpnai, nes jos nariai apsunkti savo asmeniškų darbu. Per tą laiką organizuota 5 masių susirinkimai 2 moterų, surengta viena paskaita ir vienas koncertas. Visas darbas buvo sukoncentruotas rajonuose ir profesijos sąjungose.

Toliau sekė pranešimų nuo Moterų Jaunimo organizacijų ir nuo atskirų Rygos rajonų.

Tautos Tarybos s.-d. frakcijos pranešėjas pabrėžia kad frakcija padėjo daug pajėgų kovai už demokratinius rinkimus busimajame Latvijos Staigiamajame Seime, toji kova nepasiliko be pasekmių. Frakcijai pagisėkė laimėti kovą reorganizuojant Ministerių Kabineta. Dėka frakcijos užklausimams liko prašalinta ir atiduo ta teismui 18 komendantų gi 4. Dauguma balsų prieš 2 susilaikiusių frakcijai išreikštas pasitikejimas.

Konferencija paveda C. K. suaukti Partijos konferenciją nevilniau Kalėdų.

Apart minėtų klausimų išnagrėnta propagandos agitacijos klausimai duota nurodymų vadovaujančioms partijoms įstai goms ir išrinktas Rygos Komitetas iš 10 narių. Konferencija užbaigė posėdžius 23-IX.

Latvijos reakcininkai su įvairiais prisiplakusiais elementais negali užmirti ir dovanoti Latvijos s.-d. jų griežtos kovos su "tautiskųjų" ponų juodais užmanymais. Negalėdami taip atkeršyti du girtu latvių karininku padarė užpuolimą ant

Latvijos S.-D. vado Dr. P. Kalnino. Rygos konferencijai besitęsiant dr. P. Kalnin apturėjo sveikinančių jį telegramų iš daugelio Latvijos kampų. ("Socialdemokratas")

Dar del užsienių prekybos.

Preitame "Darbo" Nr. buvo rašyta apie užsienių prekybos ir nurodyta, kad šiais laikais užsienių reikia pirkti kuomžiausia ir tik kuo reikalingiausių dalykų, be to ir šiuos reikalingiausius dalykus perkant reikia gerai apsiskaityti, kad perbrangiai neužmokėti.

Patarimas labai laiku ir vietoje. Nes jeigu mūsų užsienių prekyba eis tomis vėžėmis, kaip kai kurių įstaigų norima vesti, tai greičiai gali atsitikti taip, kad už kaikuriuos įvežtuosius dalykus mums reikės primokėti, kad kas juos pirktų arba svert išvežtų. Štai, pav., iš Amerikos lietuvų laikraščių sužinojome, kad tam tikrų prekybos įstaigų dabar vedama didžiausia agitacija, kad tik kuodaugiau visokių daiktų į Lietuvą išsiuntus. Tos prekybos bendrovės (pav. "Lithuanian American Trading Co.") samdo laivus, duoda laikraščiams brangiai mokmus skelbimus ir surinkusios iš žmonių po 10, 20, ir ligi 200 dol. apsiima pristatyti į Lietuvą įvairių "kombinacijų" maisto produktų savo "giminiams". Prisižūrėjus toms "kombinacijoms", matyti, kad mūsų amerikiečiai pasirenge Lietuvą užpilti ne tik pipirais, adatomis, arbata, kava, ryžiais, miltu, siulais, džiovintu pienu, cukrum, ryžiais, bet ir aptepti "šmulte", apkrauti lašiniiais ir apiberti "šebelbonais" ir net miežinėmis kruopomis! Koko, bet jau miežinių kruopų Lietuvoj tikrai niekam netruksta, ir jų Lietuvoj reikia tiek pat, kiek sėmenų aliejaus.

Idomu, kad minėtoji prekybos bendrovė savo laikraščių skelbimuose remiasi "Lietuvos valdžios atstovo kun. J. Laukaičio (jis Amerikoje) žodžiais kuris buk pasakęs, kad Lietuvoje esą reikia "visko šimtą sykių daugiau", negu jie turi užsakyti ir gali pristatyti. Kiek tame teisybės, rodo jų skelbiamos "kombinacijos" su miežinėmis kruopomis ir panašiais dalykais. Vienok didelės bėdos tame dar nebūtų, jeigu amerikiečiai gabenamieji arba žadamejiegi gabenti dalykai perbrangiai nekainuotų. Bet štai pajmkimtos "kombinacijos" Nr.: 8 už kuri amerikiečiai turi mokėti lygiai 200 dol. Ten yra visi pamintėti dalykai, pradedant lašiniiais ir baigiant pipirais. Paskaičius Kauno kainomis, visa, kas ten surašyta, būtų galima gauti už 1700 mk. o daugiausia reikėtų mokėti apie 2000-2500 mk. Iš amerikiečių už tai paima 200 dol., kuriuos išmainius į mūsų arba vokiečių markes gusidaro nemažiau 4000—4200 mk. (Rugsėjo mėn. pradžioj "New York Evening Post" pranešė, kad Amerikoje 100 markių buvo perkama po 4.170-80, dol. t. y. už 1 dol. buvo mokama apie 20—21 mk.). Už kitą "kombinaciją" (Nr. 3), kur be pipirų ir p. yra ir miežinių kruopų 10 sv., amerikiečiai turi mokėti 20 dol., t. y. 400—420 mk. bet Kaune visą tą "kombinaciją" lengvai galima nupirkti už 270 mk. privatinę prekybą. Mes nežinome ar toji amerikiečių kompanija ištikrųjų perka Amerikoje ir veža į Lietuvos sodžius "giminius" miežines kruopas, lašinius ir miltą, bet žinome, kad jos agentai Lietuvoj tuos pačius dalykus už pusę kainos gali miestuose pirkti, o sodžiu pas amerikiečių gimines dažnai ir dovanai gauti. Teisybė, kaip matyti iš Amerikos, anglų laikraščių, valgomųjų produktų kainos A-

merikoje dabar, skaitant markėmis, yra beveik tokios pat kaip Kaune, pav. jautiena po 23—25 centus arba 5 mk. gyvas, mes gauname po 4 mk.). Bet čia prisideda atvežimas ir kitos išlaidos, taip pat bendrovės dalininkų ir agentų pelnas. Jeigu dabar imti ne maistą, o kitus dalykus, tai pasirodys, kad Amerkoj perkant taip pat pigiau negali buti. Pav. prieš karą vyriškų rubų vidutinė eilė Amerikoje kainavo apie 25—35 dol. Dabar tokie pat rubai kainuoja 40—45 dol. arba paskaičius markėmis, 700—900 mk. Bet už tiek pinigų ir čia galima neblogiau apsirengti. Teisybė, perkant užaminėmis kainomis gali nuo 20 nuos. ligi 35 nuos. pigiau kainuoti. Bet pridėjus pervežimą ir muitus, tie nuosimčiai ne tik vėl prsidės, bet dar ir pasidaukins (yra patirta, kad ligi koks daiktas iš Liepojaus pasiekia Kauno krautuve, tuoj jo kaina pakyla 40 nuos).

Čia ėmėm pavyzdžius tik iš Amerikos. Perkant Anglijoje, Prancuzijoje ar kitur, kur markės kursas taip pat labai žemai stovi, dalykų stovis daug pakitėti negali. Pavyzdžiui už 80 savo "lietuviškų augsnių" Vokietijoje mes galime gauti 1 toną anglių. Anglijoje už toną anglių mokama 70 šilingų, bet kadangi vienas šilingas dabar kainuoja 5 markes, tai išeina jau 350 mk. Mašina, kurią vokiečiai atiduoda už 8000 mk., Amerikoje kainuoja šiandien apie 1800 dol. arba — 36000 markių!

Kaip matome, mūsų naudojamy pinigų kursas šiandien visai nėra toks, kad galėtume sau pavyelti plačią užsienių prekybą vesti, ypač su Amerika. Del to mūsų valdžia turi imtis griežiausių priemonių ir nedaleisti užsieniuse pirkti nieko. be ko apiberti "šebelbonais" ir net miežinėmis kruopomis! Koko, bet jau miežinių kruopų Lietuvoj tikrai niekam netruksta, ir jų Lietuvoj reikia tiek pat, kiek sėmenų aliejaus.

L.S.S. Reikalai

Roseland, Ill. — Komunistai, išeidami iš LSS. 137 kuopos, nusivedė didžiūną tos kuopos narių ir nusinešė visą jos turtą. Kuopoj beliko vos 9 nariai; beveik penkis kartus mažiau už komunistus. Socialistai tečiaus nenusiminė. Jie užreikė: "Mes dirbsime penkis kartus daugiau — nes nėra kito idealo lygaus su socializmo idealu!" Ir socialistų viltis ir troškimai nėra tušti; jų darbas — nėra bergždzias darbas. Todel nėra pamato jiems nusiminti.

Panedėlio vakare, lapkr. 10 d., Stančko svetainėje buvo L.S.S. S. 137 kuopos susirinkimas. Prisirašė keturi nariai, du sugrįžo senųjų ir vienas persikėlė iš kitos kuopos. Kuopoj dabar randasi 16 narių. Ir visi jie seni gabūs ir prityrę veikėjai ir padorūs žmonės.

Susirinkime nutarta paremti visus LSS. 138 kuopos inėjimus Sąjungos referendumi, ir nominuoti kandidatus į LSS. Pild. Kom.

Nutarta prisidėti prie Statymo Darbininkų Svetainės Roselande, nuperkant išpradžią bent vieną šėrą, ir išrinkti delegatus į Iveriamosios bendrovės susirinkimus. Pinigus, nupirkimui šėro, nutarta suaukauti ir ant vietos sudėta po vieną dol. vadinasi, daugiau, negu šėras kasčiuoja. Taigi išrinkti delegatai į LSS. VIII Rajono konferenciją; išrinktas Agitacijos Komitetas rūpinimos apšvietos ir agitacijos reikalus ateinančią žiemą. Ir šiaip daug dalykų

apkalbėta kaslink stitvarkymo kuopos reikalų.

Kuopa buvo pasiuntusi komisiją pas komunistus pareikalaut kuopos čarterio, antspaudą ir protokolų knygų, nes tie dalykai jiems, komunistams, visvien nereikalingi. komisija savo raporte pranešė, kad komunistai atsisakė bent ką nors grąžinti ir nutarė sunaikinti visa kas jiems nereikalinga. Susirinkimas tuo labai pasipiktino ir išreikšė panieką tiems sufanatizuotiems žmonėms, kurie tokio darbo dasileidžia, kuriuo pasibaurėtų dagi nekulturingas australietis, ir išreikšė pasigailėjimą tiems žmonėms, kurie paskui juos seka.

Per dvejus metus Roselando socialistai, savoj organizacijos, negalėjo veikti. Tie nekulturingi žmoneliai trukdė jų darbą. Užtat dabar jie turės atidirbti. Ir praeitas susirinkimas parodė, kad jie atidirbs. Tą jų pasiryžimą išreikšė drg. A. Narbutas, vienas iš seniausių Roselando Socialistų ir stambus veikėjas viešos draugijos, sakydamas: "Draugai! Nors mūsų nedaug, bet mes daug galėsime atlikti, ir aš senai bebuvau taip linksmas, koks esu dabar!" O jo žodžius patvirtino kitų draugų akys pasirodžiusios džiaugsmo ašaros. — J. Šmotėlis.

Darbo Laukas

Mainerių pareikšimas.

Zeigler, Ill. — Prievarta, kapitalistų pavartota mainerių streikui sualųzyti — tasai teisejo Andersono išleistas prieš mainerių unijos vadovus streikininkus indžionkšenas netik streiko nesulaužė, bet dar labiau sbtreikuojančių mainerių kovos upą pakėlė. Tatai aiškiai parodo mainerių unijos lokalo No. 992, Zeigler, Ill., išleistas šitoks paskelbimas visuomenei:

Mainerių pareikšimas visuomenei.

"Mes, Zeigler, Ill., Lokalo No. 992 maineriai, norėtume, kad kas nors išaiškintų kodėl šios šalies maineriai nuo karės pabaubos paskelbimo iki spalio 1 dienos, 1919 m., tedirbo tik dvi dienis savaitėje? Kada maineriai nutarė susireikuot nuo lapkričio 1 d. š. m. tada kasyklų jau neturėjo nė jokio vargo gauti kiek reikiant karų (vagonų) ir per spalio mėnesį išdirbo, aplamai, apie 22 dienas. Tai yra klausimas, i kurį visuomenė turėtų atsakyti — arba tegul ji klausia teisejo Andersono. Kodėl jis, teisejas Anderson, neišleido "indžionkšeno" prieš tuos, kurie buvo kalti del karų stokos? Bet ne. čia ėjo mat apie pelnagaudžių interesus, ir teisejas Anderson, kaip akis pipirų prikrėstas, to negalėjo matyti. O kame buvo Dr. Garfield (ariamas kuro administratorius? Jis, matyt, per devynis mėnesius tupėjo, kai višta ant kiaušinių, ir leido savo rūšies profliteriams pelnų plėsties. Bet kaip tik maineriai pareikalavo savo, kaip algapelnų, teisių, kuro administratorius bema-tant atgijo vėl ir sako, kad, girdi, mainerių kontraktas dar nepasibaigęs. Mūsų atstovai dar buvo dvidešimt mėnesių atgal buvo nuvažiavę pas Garfieldą ir prašė, kad mainerių algos būtų pakeltos atatinkamai su gyvenimo brangumu. Bet jis atsisakė tatau padaryti, sakydamas kad jis pirma patyrinėsiąs, kaip tas gyvenimas pabrangęs. Per dvidešimt mėnesių mes laukėme jų tyrinėjimų; tajs jo tyrinėjimai pavargome, o gyvenimas vis eina brangyn ir brangyn. "To delei mes, unijos lokalo O todel tebutie —

No. 992 nariai, skaičium 900 žmonių, savo masiniam susirinkime laikytame Zeigler, Ill., paskelbiame, kad teisejo Andersono išleistas "indžionkšenas" yra neteisingas ir vienpusiškas. "Nutarta, kad mes, Zeiglerio, Ill., maineriai esame geri ir ištatymų klausantis piliečiai, pasi-

ryžę daryti vyresnybei visa, kas yra gera, bet mes nenorime pildyti teisejo Andersono nuosprendžio. Ir toliaus tebutie

"Nutarta, kad mes, Zeiglerio, Ill., maineriai atsisakome pildyti teisejo Andersono nuosprendį ir kad kiekvienas mūsų unijos narys neis dirbti utarninke, lapkričio 11 dieną, 1919, ir toliaus taip ilgai, kol nebus padaryta tokia sutartis, kuria mes sutiksime dirbti".

Iš Mažosios Lietuvos

(L a i š k a i)

Dr. Gaigalaitis rašo iš Kauno kun. J. J. Razokui į Chicago, spalio mėn. 17d.:

Labai pasidžiaugiau sulaukęs iš Tamstos laiška, kuriame klausiate apie Prūsų Lietuvių padėjimą. Aš pats vokiečių persekiojamas turėjau Kaunan atsidanginti ir laukiau, kol bus Klaipėdiškų kraštas nuo Vokietijos atskirtas, kad vėl galėčiau atgal grįsti, koktai tikiu veik nusiduos. Šiaip Lietuvoje stovis neperblogiausias. Javai užderėjo gerai, taip kad maisto turėsime užtektingai, tik kolonialistų tavorų truksta, juo kad dabar vėl yra blokada apskelbta Ryturiuose del neišsi-traukimo vokiečių iš Lietuvos bei Kuršo. Krašte šiaurės nuo Nemuno dabar kovoja apčiai vokiečiai su lietuviais per agitaciją. Nes vokiečiai nenor leisti atsisikrymą, o lietuviai vėl, nenorėdami, kad juos visiškaai suvokiečiuodintų, geidžio atskyrimo nuo Vokietijos, nors didžiausia dalis. Be abejo bus tas kraštas veik Santarvės apstatytas ir tad prie Didžiosios Lietuvos priglaustas, kuri be-rodas katalikiška yra, ale kur mes galėsime ant amžių pasilikti lietuviais ir nebusime varu verčiami į vokiečius.

Knygų dvasiškų dabar pas mus nedaug yra ir tos pačios yra labai brangios: Giedamosios 20-40 mk., Mišknųgės taipgi kitos panašiai, "Pagalba" tuo tarpu neišeina, nes nebesu namie. O ir spauda daug kaštuoja. Tai padaro ypač žemoji valiuta vokiečių pinigų. Aš darbuojuos šičion prie Lietuvos prezidento ir man sekasi gerai. Evangeliskieji turėjo uėvakar synodę šičion ir išrinko savo vyskupų vokiečių Tittelbachą, tai lietuviai užprotestavo ir išėjo laukan, taip kad synodė sugriuvo. Gaila, kad taip nusidavė, ale vokiečiai kalti. Ar Tamsta nesugrįžtai į Lietuvą? Labai privalu šičion Lietuviškų kunigų. Ale algos yra menkos, rasi jas galima bus vėliau padidinti. Dabar Lietuva vis dar randasi finansiniame kriziuje, kol gaus paskolos; ale kažin kada. Bet lukestis mus visgi stiprina — ukanos turės galiaus prasitraukti ir saulelė galės šviesti.

— Dr. Gaigalaitis.

P.S. Aš nuo 1-IV šių metų jau priėmiau emeritūrą ir dabar esmi ant išimtinės.

Redakcijos Atsakymai

Del laiškų iš Lietuvos

Mūsų skaitytojai atsuntė mums daugybę laiškų gautų jų iš Lietuvos nuo savo giminių. Ir vis daugiau jų atsinečia. Dabar jau Redakcijoje yra daugiau kaip šimtas tokių laiškų. Kiek vietos laikraštyj turėdami — o jos nedaugiausiai turime — pirmiausiai spausdiname tuos, kur anksčiau atsiųsti. Rupinsimės visus juos išspausdinti, bet tai ins laiko. Prašome turėt kantrybės.

KAZIMIERAS GUGIS

ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir etyliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popierius.

Namų Ofisas: Miesto Ofisas:

3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.

At. Trečią Tūbą 1111-13 Džoli Vlg.

Tel. Dover 1310 Tel. Central 5411

Lietuvių Rateliuose

PRANESIMAS.

Naujiųjų Bendrovės Direktoriai reguliariai posėdžiavo šį vakarą, lapkričio 19 d., 8 val. Pradžioje 8 val. vak. Visi direktoriai prašomi būti laiku.

— J. Smolėtas, sek.

NORTH SIDE

Socialistų vyrų choras skilo.

Mūsų „komunistai“ dar kartą „pasidarbavo“. Šiaktė. Pradėję pėtytią įvyko Chicago liet. socialistų vyrų choro susirinkimas. Komunistai, matydami, kad daugelis socialistų neatėjo susirinkimui nusitarė perkristi choro, būtent padaryti iš komunistų choro. Nors ir nelegaliu būdu, bet savo tikslą jie atsieikė. Tik, žinoma, iš to nieks neišeis. Jų komunistiškas choras gyvuos tik iš vardo, nes socialistai kaip veikė, taip ir veiks — socialistų choro.

Bet žiūrėkite kaip visą tai jie atliko. Tik trejetas savalių tam atgal choro susirinkime buvo pakelta klausimas — irgi kad jis naujajam krikštui primintų! Bet didelė dauguma balsų pasiūlymas buvo atmestas. Taigi, jeigu elgties su šiuo esamosios mūsų organizacijos taisyklės, tas klausimas galėjo būti atnaujintas neanksčiau kaip už šešių mėnesių. Bet toks dalykas, kaip taisyklės, mūsų „komunistams“, matoma, yra visiškai bereikalingas padaras. Gaug progos jie pasirūpino praversti savo „diktatorių“ — visai nepagalvodami apie jos pasekmes.

Savo sutanytą „komunista“ privedė tik trijų balsų daugumą. Už naująjį „krikštą“

balsavo dešimt, prieš — septyni. Matydami, kad su tais žmonėmis vis viena susitalkyti negalima, socialistai apėjo susirinkimą.

Socialistų vyrų choras tuo betgi palaidotas netapo. Jisai gyvuos, kaip kad iki šiol. Tai delto, kad prie socialistų choro pereina visi senieji ir geresnieji dainininkai. Todel visi draugai socialistai ir tie, kur dar nėra socialistai bet norėtų laviotis dainų, tegul tūmija Naujiųjų pranešimų skyrių. Neuzilgo bus suaukta naujas susirinkimas ir pradėta lavintis.

— K. J. Cielis.

Atsakymas J. S.

Naujiųjų nr. 256 as trumpai paminėjau apie North Sidėj įsteigtą lietuvių kalbos mokyklą. Je ir kartą apie tuos svetintaučių mokyklos mokinių, dariusių jos įsisteigimui kliūčių. Naujiųjų nr. 259 į tai atsako tulas J. S. Be kita įsai mane pavadina šmeižiku. Trumpai ir aiškiai. Tamsta gerai žina apie sekamus dalykus, kad sveikas prikalbina stoti į tą svetintaučių mokyklą; kad žmonės užsimokėję už 1, 2 ir 3 mėnesius turėdavo ją aplėisti vien todėl, kad ten nebūdavo pradinų skyrių, nes žmonės, kurie turi pradėti nuo pirmo ar antro „grade“ o“ juk negali mokintis penktame ar šeštame „grade“! Tai veidlo as rašiau, kad sveikas agituoj už tą mokyklą, nors ir geras nusimanydamas, kad ji nevisiems yra prieinama. O kad tamsta esi sąkęs, jogei mūsų įsteigtoji mokykla tegyvuos dvi ar tris savaites, tai galiu liudininkais prapardyti.

Tai visa, — Ex-Moklins.

Šiup tą gūną užbaigiamė Red.

Rubiųvių susirinkimas.

Šeštadienį, lapkričio 15, Lietuvių Rubiųvių unijos 269 skyriaus pusemėnės susirinkimą unijos salė, 1564 Robey St. Susirinkime dalyvavo apie tris suvirsum desėtikų narių. Pro tokolas nebuvo skaitomas, delto kad pusemėnės susirinkimas. Svarbiausias klausimas buvo pakeltas D. Misiaus, būtent apie Laisvamųjų Federacijos bylas, kurios yra vedamos prieš klerikalus kad apgynus Mockų, Bagočių ir Kučinską. Lietuvių Unijos 269 Skyrius iš ižo tam reikalui paaukojo 25 dol. Tą klausimą dūskusuoiant nepritarantis laisvamaniams bu vo priešingai, jie patarė rinkti iš narių kiek kas duos, bet didžiūma balsų nutarė aukoti iš ižo. Gi kas nori aukot pavieniais, tai gali kada tik nori.

— Rubiųvių.

GARFIELD PARK

Spalių 18 dieną vietos lietuviai socialistai čia surengė prakalbas Lietuvių Janitorių Klubo svetainėje. Kalbėjo Naujiųjų administratorius, d. Kl. Jurgelionis. Prakalbos rengta tikslu atgaivinti buvusią LSS. 158 kuopą. Žmonių kai del šios apie linkės buvo ytin daug. Prakalbose matėsi daug moterų. Tai pagirtina.

Drg. Kl. Jurgelionis ilgoką ir rimta kalba nurodinėjo kurlink eina susipratusių darbininkų judėjimas, jo tikslą etc. Prakalbos žmonėms patiko ir vėliau burelis draugų ir draugių atgaivino LSS. 158-tą kuopą.

Lapkričio 6 dieną kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą po num. 1256 So. Albany Ave. Susirinkimas buvo labai pavyzdingas. Tai rodo, kad laikui bėgant kuopa sutraukia apie save didoką vietos lietuvių būrėlį, nes kaip žinia, kur vienybė ten ir galybė.

Kuopos valdybą išrinkta šie draugai: Nap. Vilimaitis — org., D. Zaluba — nutarimų rašt., A. Stanionienė — iždininku, John Bagdyšenko — turtų raštininku. Viso tuo tarpu kuopa turi devynis narius, jų tarpe dvi moteris.

Paklaida.

Naujiųjų nr. 255 buvo paduota Liet. Gelbėti Dr-jos 38-to skyriaus komiteto aukoms rinkti vardai. Ten pasakyta: „Komitetas rinkimui aukų ir drabužių... John Rudis“. Turėjo būti Anton Rudis.

— J. Bagdyšenko.

BRIGHTON PARK

Lietuvai Gelbėti Draugijos 4 skyriaus susirinkime, lapkričio 12, draugijai paaukojo: K. Gos-tautas \$10; J. Dukovičia \$5; V. Platauskas, T. Dikautas, J. A. bromovičia, F. Stasiulis — po \$2; Z. Lekauskas, A. Kupris, A. Pakeltis, J. Dikšas, T. Srogis, J. Bucinskas — po \$1.00. Viso \$29. Rašt. D. Burdauskienė.

Remia pieno industrijos darbininkus.

Keistučio Paš. Kliubas sutarė paremti savo draugus, streikuojančius pieno industrijos darbininkus. Ryto, lapkričio 20 d., kaip 7:30 val. vakare įvyks didelės prakalbos p. Vazinskio svetainėje 3925 So. Kedzie gat. Kalbės Naujiųjų redaktorius, d. P. Grigaitis. Kalbės apie pieno darbininkų padėtį. Visi lietuviai braitonparkiečiai būtinai privato atsiaknyti ir kiek galint paremti savo draugus pieno ir geležies darbininkus. — Vietinis.

GIRDITE, BRUNO SIKORSKI NORĖJES PRALOBTI.

Tik tas Tonis jį — apsuks. Šaunusai Bruno Sikorski, 1332 Dixon St., jau senai galvojęs kaip čia pralobus, ir likus „tikru milionieriu“. Pagalios jo svajonės išsipildė. Atsirado geras žmogus Tonis Birnakis, kuris davė žodį, kad Bruno neuzilgo galės likti netik milijonieriu, o ir miliardieriu. Tik, matote, sauso nieks neklauso... Taigi Bruno sutiko duoti gerąjam žmogui Tonui apskritus keturis tukstančius. Suarta — padaryta. Bruno davė Tonui keturis tukstančius dolerių o Tonis davė jam pinigų dirbamąją mašiną. Dagi parodė kaip juos dirbti. Štuka visai lengva: Bruno tik turįs pasirūpinti užtektinai popierinių bu maškų — dolerių. Iš jų stebuklingoji mašina lengvai padarysianti po šimtinę. Olrait, Bruno pradėjo dirbti. Įdėjo dolerinę, kitą, trečią. Nugl! Mašina arbuoja tikrų tikriausias šimtines. Bet kas čia pasidarė? Ketvirtoji bumaška iškrito tokią kaip buvusi... Penktą, šeštą, septintą — vis tokios pat! Je, kas čia pasidarė? Ką Bruno nedaro kaip nearbuoja — vis tas pat. Vyrelj, blogai — pamisljo Bruno. Ar tik tas Tonis nebus padaręs kokius nors monus...
Kad buti tikru, Bruno su sa-

vo stebuklingą mašiną nuėjo pas ponus dēdes. Policistai pavartė, pažūrėjo tą stebuklingą Bruno mašiną ir liepė nuvesti juos pas gerąjį Tonį.

Dabar dalykai susidėjo taip: Tonis sėdi kalėjime, o šaunusis Bruno Sikorski yra dažnus dēdžių svety. — Jis noris žinoti, ar Tonis dar tebeturi jo keturis tukstančius...

UZUOMORSA VYRAS.

Manė, kad jis esąs tik — „burdingierius“.

Pons John O'Brien didelis užuomarsas. Septynis metus jisai gyveno su „gera leide Lilliana“ ir — ir tik dabar jis tesužinojo, kad juodu yra vedę! Andais, kada jis susipyrko su „gerąja leide Lilliana“, pastaroji jo tempė jį į šeimos reikalų kortą. Džiodzė jo padklausė: — Prieteli, ar tai tavo moteris?

— N-nežinau... teisinosi O'Brienas.

— Tamstos malonybė... įkirtu „geroji leide Lilliana“. Aš turiu dokumentus!

Teisėjas paėmė tariamuosius dokumentus ir vėl kreipėsi O'Brieną:

— Tai kaip: tamsta su ja vedei?

— Aš ne-žinau... bažijosi O'Brienas. Tai jį taip sako. Aš... aš nieko nebeatsimenu.

— Taip, taip, tamstos malonybė... liudij „geroji leide Lilliana“ — galite juo tikėti. Aš gerai atsimenu. Tą dieną, tai mudu vedėvę, jis buvo neišsipaigūrojęs — girtas girtutėlis... — Aš... aš — O'Brienas pertraukė savo prisieką — aš maniau esąs tik jos burdingierius...

— Gerai — užbaigė teisėjas. Tamsta už gerą atmintį gausi dvidešimt dolerių alimonijos, o tamsta, Mr. O'Brien, dabar tikiosų vīsuomet bus išsipaigūrojęs ir nebeužmirši išmokėti jai — alimoniją! Užbaigta.

ISGELBEJO JĄ NUO MIRTIES.

Dabar nori išsiggelbėti pats — nuo jos.

Pons Fredas Denault savo pilkame-margame gyvenime turėjęs du svarbius prietikius. Pirmą, kada jis išgelbėjo nuo mirties gražią, graikišką panelę Emalinę Princę ir vėliau apsiavedė su ja. Antrą — dabar. Dabar jis noris išgelbėti pats save nuo neišlikimo prisiekos — Emalinės Donault. Kadaise jis užtikęs į beskestančią tuoję upę, kurioje jį gesimaudžius ir išgelbėjęs. Atsėdėkoma Fredui Emalinę tuoj sutiko apsivesti su juo. Dabar... dabar Fredas sako, kad jį bevelytų paskandinti jį — toje patoje upėje! Taigi, kad išgelbėjus savo gyvastį, Fredas reikalauja — divorso.

CHICAGOS DARBININKAI PROTESTUOJA.

Grumoją kongresui — generaliu streiku.

Chicago Darbo Federacijos susirinkime, praėjus nedėdienį, kaip vienu balsu tapo nutarta užprotestuoti prieš kongreso pastangas praversti streikams varžytį bilių. Ir nutarta protestuoti ne žodžiu, bet darbu — streiku. Visiems Federacijos lokalamis įsakyta nubalsuoti šio protesto-streiko klausimą nevēliau kaip iki gruodžio mėnesio. Mašinistų unijos, sako, jau prisirengusios prie balsavimo. Dieną, kada turėtų prasidėti streikas, palikta nužymėti unijos viršininkams.

Jeigu toks protesto streikas kilty, tai pirmiausia darba metą tik geležinkeliečiai. Gi jeigu tatau dar neduotų reikiamų pasekmių, tada jiems (geležinkeliečiams) talkon ateitų ir kitų industrijų darbininkai.

Federacijos prezidentas Fitzparick kartu pranešė, kad pieno industrijos darbininkų streikas eina gerai. Garyso darbininkai tvirtai laikosi. Kompanijų pastangos susimedžioti streiklaužij neduoda joms geistinių pasekmių.

Ar Jusų Kraujas Alksta Geležies?

Geležis tai raudonojo kraujo maitin, kuris suteikia stiprumą, energiją ir pajėgą. — Kaip padaryti ištyrimą, kuris ta pasako!

Tikrasis kraujo ištyrimas parodo, kad baltieji didelė daugybė silpnų ir sergančių žmonių neturi geležies savo kraujyje ir jie serga ne del kokios kitos priežasties kaip tik del geležies stokos. Geležies trūkumas suparyžiuoja sveiką, įjungia veikimą, traukia visą organizmą žemyn ir susilpnina visą sistemą išblyškęs veidas, nervuotas asetus upas, stoka tvirtumo ir išstėmęs ir neištengimas stovyti prieš tvirtus, pajėgius žmones gyvenimo lenktyne — tai praseręjimo ženklai kuriuos duoda gamta, kada kraujas praskysta, išblyškta, pavandeniuoja ir tiesiog badauja del geležies stokos. Jei jus nēste tikri sulig savo sveikatos, tai eikite pas gydytoją ir leiskite jam pažūrėti kaip yra su jusų krauju, arba padarykite šitą ištyrimą patis. Pažūrėkite, kaip ligai jus galite dirbti, ar kaip toli galite nueiti be pūtimų; paskui patikite dvi kėliaragas pliotakis Nuxated Geležies tris kartus į dieną po valgių per dvi savaites. Po to išmėginkite savo vėją vėl ir žiūrėkite, kiek jus laimėjote. Pagausindami kraują ir sutverdami naujus raudonos kraujo narvelius Nuxated Geležis sustiprina nervus, atnaujina susilpnėjusius audinius ir padeda įdiegti atnaujiną tik energiją ir pajėgą į visą sistemą.

Netaip kaip senesnieji geležies produktai, Nuxated Geležis yra lengvai supanasinama, nepakenkia dantims, nepadaro jų juodais ir nesugadina vidurių. Išdarbėjai užtikrina laimingai ir pilnai patenkina pasėkmes kiekvienam pirkėjui, arba pinigai bus grąžinama. Ją pardavinėja visi geri aptiekinkai.

HOFFMANO MOKYKLA

prirėngs jus Kolegijon trumpu laiku. Mes taipgi turime klesas anglų kalbos, kur jūs galite išmokyti anglų kalbą nuo prityrusių mokytojų. Dr. A. Montvidas mokina pas mus lietuvių gramatikos klesą. ATEIKITE ŠI VAKARĄ pasižiūrėti.

1537-39-41 North Robey St. Arti Milwaukee Ave.

Perku

Visokius muzikališkus instrumentus, senus ir naujus pianus, vargonus, gramafonus, skripkas, konstantinkas, armonikas, tribus ir cimbulus, kurie panešami, meldžiu atnešti, o kurie nepanešami praneškite per laiską man.

ADELA LUKAM

1907 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val vakare. Nedėliomis pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

LENKAI SKERDŽIA ŽYDUS.

Sako socialistų laikraščio redaktorių.

Žydų socialistų dienraščio Forverts bendrovė užvakar Orchestra Hall'ėj surengė bankietą. Jame dalyvavo vyriausias to dienraščio redaktorių A. Cahan, tik-ką sugrįžusis iš Europos. Cahan buvęs ir Paderevskio valdomoj Lenkijoje. Be kita įsai pareiškė jogei žydų persekiojimai ten eina kuoplačiausia skale.

Apie 500 fotografų, dirbusių didžiosiose vidurniesčio studijose, vakar metė darbą. Reikalauja keturiasdešimtis keturių valandų savaitės, pusantros moklesties už viršlaikį ir dvigubos už šventadienį darbą.

BANDE NUSIZUDYTI

Senyva, puošniai apsirengusi moteris, užvakar bandė nusizudyti — iššokti pro langą federaiame budinke. Ją tečiaus pastebėjo negras janitorius ir išgelbėjo. Valdininkai ją buvo sulaukę, bet vėliau paluosavo. Savo vardą moteris atsisakiusi pasakyti.

UZMUŠE 366 ŽMONES

Chicagoje nuo naujų metų iki šiol — automobilių šoferių neatsargumu — tapo užmušta 366 žmones.

Pranešimas

Visiems Amalgamated Clothing Workers of America nariams.

Chicago's Bendras Komitetas surengė eilį švietimo susirinkimų: ju bus devyni, prasidės pėtyčios vakare lapkr. 22 d. Pradžioje lygiai 8 val. Carmen's Hall svetainėje, ties Van Buren gat. ir Ashland blvd.

Pirmą kitos eilės referatą turės vienuolinsas A. C. W. of A. sekretorius Joseph Schlosberg, o vienuolinsas A. C. W. of A. prezidentas pirmėsdižiaus šitame susirinkime.

Alexander Zukowsky ir orkestra, susidedanti iš dvidešimties penkių Chicago's Simfonijos Orkestruos narių išpildis muzikali programą kiekvieną iš devynių švietimo susirinkimų.

Visi nariai kviečiami atslankyti. Inžanga tik su unijos knygutėmis. Jų kortą nuo savo šapos čermano.

CHICAGOS BENDRASIS KOMITETAS.

Galvos ir Gerklės Ligos

Dažniausia ligos forma, kuri paėna nuo užleisto persišaldymo. Dr. R. Carter savo būdu išgydo greitai ir pasilekamai.

Ar kvapas atsiduoda?
Ar balsas užkimes?
Ar skrepluoja?
Ar visą skauda?
Ar nosis prišaus?
Ar šniokšti miegodamas?
Ar bėga kraujas iš nosies?
Ar nosį skauda ir yra opi?
Ar labai čiausti?
Ar akis silpnos ir ašaroja?
Ar skauda pakaušį?
Ar negali užuosti?
Ar gerklė uždžiuvus rytmetų?
Ar miegi išsižiojęs?
Ar nosis užsikemša naktin?
Šitie apsišėikimai gali išsivystyti į infliuzną. Reikia pradėti gydytis, kol dar nesurigs visai. Eik pas gydytoją prie pirmo apsišėikimo ligos.

DR. F. O. CARTER
Akty, Ausy, Nosies ir Gerklės
120 S. State St., Chicago.
Besisukamų šviesų iškaba per 23 metus prie State gatvės.
Valandos 9 iki 6. Nedėliandiais 10 iki 12. Atidara Subatomis po pietų.

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Roselande: 10900 S. Michigan Ave.
Telefonai, Pullman 342 ir 3180
Chicago's ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Ketvergų vakarais nuo 7—9
Telefonas, Yards 723.

Telefonas Pullman 856.
DR. P. P. ZALLYS
DENTISTAS
10657 Michigan Ave., Roseland.
Valandos: 9 iki 9 vakare.

DR. C. K. KLIAUGA
Dentistas.
NAUJIENŲ NAME
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9 vakare Phone Canal 257

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 dieną.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 dieną.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 dieną.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 dieną.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 dieną.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Saugokite Savo Akis

Teisingai pritaikytas akiniai, kuomet jus kėnciate galvos skaudėjimą, kuomet raustas arba skauda. Kuomet jus esate trumparegis arba toli regis, paditarkite su manimi pirmiau negu eisite kur nors kitur. Mano 26 metų patyrimas šiame užsiėmime suteiks jums geriausias pasekmes. Gydymas visų akių, ausų, nosies ir gerklės ligų. Po priežiūra specialisto. U-tarninkais ir pėtyčioms nuo 2 iki 6 po pietų.

JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago.
Telefonas 18-108 gatvės.
3-čios lubos, virš Plasto optikos.
Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuo 9-los val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioms nuo 9 val. ryto iki 12 valandai diena.

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Drgai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes varuojame pagerinti Ophthalmometru. Y-patinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
3649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Drgai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes varuojame pagerinti Ophthalmometru. Y-patinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
3649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Drgai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes varuojame pagerinti Ophthalmometru. Y-patinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
3649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Drgai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes varuojame pagerinti Ophthalmometru. Y-patinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
3649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Drgai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes varuojame pagerinti Ophthalmometru. Y-patinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
3649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Drgai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes varuojame pagerinti Ophthalmometru. Y-patinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
3649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Drgai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes varuojame pagerinti Ophthalmometru. Y-patinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
3649 S. Ashland av. kamp. 47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Drgai
Gyvenimas yra tušč

Pranešimai

Roseland. — L.M.P.S. 25 kp. mėnės susirinkimas įvyks ketverge, lapkr. 31 d., 7:30 v. v., Aušros kambaryje, 10900 Michigan Ave. Visos narės prašomos atsilankyti. — Sekretorė.

LDLD. rengia prakalbą sereboj, lapkričio 19, Mildos svetainėje. Kalbės geriausi kalbėtojai. Kvietė visi skaitytojai atsilankyti ir atsivesti savo draugus. — Rengėjas.

Chicago Socialistų choro susirinkimas įvyks penktadienį, 21 d. lapkr., M. Meldžio svet. 3343 W. 23rd Pl. Visi tie dainininkai, kurie atsisakė nuo komunistų, malonėkite atsilankyti kaip 8 val. vak. nes turime aptarti daug svarbių dalykų. — D. Miller.

Sus. Liet. Kareivių susirinkimas įvyks ketverge, lapkr. 30, 8 val. vakare, p. Juraškos svet., 4415 So. Wood gatvės. Visi nariai ir norintieji prisirašyti, malonėkite atsilankyti. Gali ir ne nariai ateiti pati žiūrėti. — Valdyba.

Cicero. Susiv. Am. Lietuvių karievių susirinkimas įvyks ketverge, lapkr. 30, 7:30 val. vak. J. Neffo svet. 1500 So. 49th Ave. Visi nariai būkite ir naujų draugų atsiveškite. — Valdyba.

Socialistų Partijos 4to Wardos Organizacijos susirinkimas įvyks ketverge, lapkr. 20 d., kaip 8 val. vak., Fellowship House svetainėje, 831 W. 33rd Place. Visi nariai būtinai atvykite. Yra svarbių reikalų. — Sekretorius.

L. M. Dr. J. Apšvietos. Virimo lekcija bus kas ketverga Mark White Square 30 ir S. Halsted St. Meldžiui skaitlingai atsilankyti. — Komitetas.

Chicago Lietuvių Vyrų Choras stato keturių veiksmų dramą „Bėdara“. Vakaras įvyks gruodžio 28 d. M. Meldžio svet. Meldžiame kitų draugų nerengti tą dieną vakarų, kad neužkintumėte mums. — Chicago L. V. Choras

Draugijų Atidai. — Draugijų ir klubių jau dabar nutarkite apie pikninkų rengimą ir pasirinkite dieną 1920 m. Dabar nupirkau daržą Lyons ir turiu du puikius daržus. Patariu nesamdyti muzikantų nepasimačius su manim. — Geo. M. Cherasauskas.

Brighton Park. — L.S.S. 174 kp. susirinkimas įvyks sereboj, lapkr. 19 d., 7:30 v. v., A. Maženo svet., 3834 S. Kedzie Ave. Visi draugai ateikite laiku, nes yra svarbių reikalų, taipiau nominacijos. Tie draugai, kurie nebesilanko dalei komunistų reikavimų, ateikite — jie mums daugiau nebekenks. — Rašt. K. Kipšas.

Roseland, Ill. Roselando Liet. Namų Statymo korporacijos draugų delegatų susirinkimas įvyks ketverge, lapkričio 20 d., 7:30 val. vakaro Aušros kambaryje, 10900 Michigan Ave. Visi delegatai kviečiami atsilankyti. — A. Grebelis, Raštininkas.

LMPS. 29 kp. susirinkimas įvyks sereboj, lapkr. 19 d., 7:30 val. vakare, Viešo knygyno svetainėje, 1822 Wabansia Ave. Visos draugės malonėkite atsilankyti paskirtu laiku, nes yra daug svarbių reikalų. Taipgi bus rinkimas kuopos viršininkų. Sekr. A. Čepukienė.

Sus. Liet. Soc. D. 1 apskr. visų chorų generalė repeticija įvyks sereboj, lapkričio 19 d., Mildos svetainėje. — F. Mazola.

Frank Harris, Pearson's Magazine žurnalo redaktorius, iš New Yorko, Workers' Institute pakviestas, laikys du referatų: 1) Sereboj, lapkričio 19, 8 v. v., East End Hall so. lėj, kampas Clark ir Erie gt., referatas apie Bernard Shaw; 2) Ketverge, lapkr. 20, 8 v. s., West Side Auditorium, Racine ir Taylor gt., referatas apie Oscar Wilde.

Pajieškojimai

ASMENU JIESKOJIMAI

Pajieškau savo pažįstamos Marijonos Daugirdienės, ji pirma gyvena ant Devyniolikos, o paskui per sikelę ant Bridgeporto. Ji pati, ar kas žino apie ją malonėkite pranešti adresu:

Mary Jankauskienė, 1236 S. Newberry Av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Stanislovo Zabarauko; paeina iš Suvalkų rėd., Vilkaviškio apskr. Pajavono valsčiaus, Daugininkų kaimo, Daržininkų. Pirma gyvena kar tu Anglijoje, dabar grįžėjęs gyvena Amerikoje. Svarbus reikalas iš Lietuvos. Jis pats ar kas apie jį žino malonėkite pranešti adresu: — Joe Zabaraukas, 712 E. 95th St., Chicago, Ill.

Pajieškau Julijos Misiunaitės, grūdėjų buk ji vedus, vyro pravedęs nežinau, pirma gyvena Cicero, Ill., paeina iš Kauno gub., Novo-Aleksandrovsko pav., Papilio parapijos, Kubilių kaimo. Jai yra atstus laiškas iš Lietuvos nuo jos tėvo. Atsisaukti: — Jonas Burėikas, 1331 So. Avers Ave., Chicago, Ill.

ASMENU JIESKOJIMAI

Pajieškau apsivedimui vaikino ar ba našio nuo 30 iki 40 metų senumo be vaikų, kuris būtų pamokytas. Aš esu našlė, turto turu \$13,000 (tryliką tūkstančių), esu 31 metų senumo, valgytu neturiu. Kas mane nori Chicagoje pamatyti, tegul pasiskubina, nes greitai išvažiuoju. Marė Masilionienė, 4150 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. Greit išvažiuoju į sekancią vietą, 320 Plum St., Carlville, Ill.

Pajieškau savo švogerio, Antano ir Petro Balčiūno, paeina iš Varnių parap., Pastorių sod., Telsių apskr. Antanas gyvena Springfielde, Ill. rašiau kelis laiškus, bet atsakymo negavau. Meldžiui atsisaukti, yra laiškas iš Lietuvos nuo tėvo ir sesers. — Adam Targonski, So. Milwaukee, Wis.

Pajieškau savo brolio Vincento Daunio ir seserį Mortos, Onos Daunaitę ir sesers Anastazijos Meiraitės. Aš neseniai sugrįžau iš Francijos ir norėčiau žinoti kur tamstos gyvenat, turit labai svarbių reikalų. Atsisaukti adresu: — Kazimieras Slabis, 4614 So. Paulina St., Chicago, Ill.

JIESKO KAMBARIŲ

Pajieškau kambario Bridgeporto apskr. kėję, kas turite meldžiui pranešti šiuo adresu: — Mr. K. A. D., 4548 Wentworth Ave.

SIULYMAI KAMBARIŲ

Išduodama kambarys šiltais ir švie sus, su valgiu ar be valgiu vienam vaikiniui, prie mažos šeimos. Tel. Yards 3111, A. Donila, 471 W. 33rd St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA moterų ir merginų del lengvo dirbtuvės darbo. Gera mokes- tis, darbas ant visados. Atsisaukti NATIONAL LEAD CO., 900 W. 18th St., Chicago, Ill.

REIKIA moters popieroms skirstyti. Gera mokes- tis. FRANCIS HUGHES CO., 1405 W. 21 St., Chicago

REIKALAUJA MOTERŲ SKUDU- RAMS SKIRSTYTI. — P. GOLDMAN, 1017 So. Fairfield Ave.

MERGINŲ

Moglių darbininkių. Rankomis prosytojų, nereikia patyrimo; sveikas darbas; geros apytovos. BROOKS LAUNDRY CO., East Ave. and North Blvd., 2 blokat nuo Oak Park elevatorio

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ Lengvas darbas išskirtymų. Gera mokes- tis. LEONARD SEED CO., 228 W. Kedzie St.

Reikalauja moterų pats švaraus, lengvo pastovaus darbo prityrusių vilnas skirstyti. Mokes- tis \$18 savaitė. Valandos nuo 7 ryto iki 5 vakare. Subatomis iki pietų. Gumbinsky Bros Co., 2261 So. Union Ave.

Reikalauja merginų imetamoms popieroms skirstyti. Atsisaukti 613 W. Van Buren St. arti Desplaines St.

Saldainiai

Mes galime sunaudoti 25 šokoladines liejikas

Taipgi pakuotojų, ir tt.

Kelių saldinių dirbėjų ir kitų darbininkų ir darbininkių šviešio naujovinė dirbtuvė. Geriausios darbo sąlygos.

Augščiausia mokes- tis ir nuolatinis darbas užtikrinama tinkamoms darbininkėms.

WARDWAY FOOD FACTORIES Hobbie ir Crosby gat.

Atsisaukti

UNION SPECIAL MACH. CO. 311 W. Austin Ave.

MOTERŲ

Aslai plauti dirbtuvėje. Gera mokes- tis, lengvas darbas. Darbas atliekama su mašina.

Atsisaukti

UNION SPECIAL MACH. CO. 311 W. Austin Ave.

Atsisaukti

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

—

MERGINŲ IR MOTERŲ

—

OFISO SIUNTIMO

—

PREKIŲ SKYRIUS

—

OFISO DARBININKES

—

Ar moki gerai skaitliuoti?

Ar moki mašinele rašyti;

ar moki perrašinėti; ar nori

skirstyti popierius ir laiškus musų raštinės Skyriuose?

Mes galime duoti jums pastovias vietas su gera užmokestimi ir puikia proga pakėlimui.

Prityrusioms darbininkėms mokame pagal jų mokėjimą.

SIUNTIMO KAMBARIO

DARBININKES

—

Tvirtos, veiklios, sumaningos merginos ir moteris pakavimui, vyniojimui, svėrimui ir skirstymui paštinų pakelių ir ekspresinių užsiskų.

PREKIŲ DARBININKES

—

Merginos ir moteris virš 16 metų amžiaus sudėstymui, pažymėjimui, peržiūrėjimui ir pakavimui paštinų užsiskų mūsų prekų skyriuose.

—

Puiki proga pakėlimui.

Sears Roebuck and Co.

Valandos 8:00 iki 4:45 Subatomis iki pietų

Homan Ave. ir Arthington St.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

RAKANDAI

EXTRA BARGENAS

Penkių kambarių vėliausio stiliaus rakandai bus parduoti už bilę koki primtingą pastulymą sykiu ar atskirai. Vėliausio stiliaus sekly- činė elė, vulgomojo ir mi pastulų kambario elės, aksominiai kilimai, lampa, galima sofa paveikslai ir tt. visi kaip nauji. Taipgi \$200 dvigu- ba sprendžina fonografas, groja vi- sus rekordus, pardos už \$60 su re- kordais ir deimantine adata.

Nepraieškite šitos progos, Rezidencija